

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Strabonis Geographicorum [geographicorum] Lib. XVII

Strabo

Basileae, 1539

Liber decimus

urn:nbn:de:bsz:31-67095

ARGUMENTVM DECIMI LIBRI.

Decimus liber Aetoliam continet & circumiacentes insulas, Cretam etiam omnem, in qua diutius immoratur, Ius civile illius edifferens, & Curetum, & Idcorum insuper Dactylorum in eadem genesin & honorificentiam & Orgya prosequens. Priuatam etiam profapiam suam Strabo ex Creta repetit, praeterea positas circum Cretam insulas multas numero in libro existentes, inter quas & Sporades sunt, & de Cycladibus nonnullis.

STRABONIS GEOGRAPHICORVM LIBER DECIMVS.

OSTQVAM Euboea ad hoc totum litus opponitur, quod a Sunio tenus Thessalia protenditur, exceptis extremis utrinque, affine uidetur, ut ipsum insulae tractum ad ea quae dicta sunt continenter adiungamus, postmodum ad Aetolicam plagam Acarnanicamque transire, quae de Europae partibus restant. Igitur insula a Cenaeo ad Gerastum mille ferme ac ducentis stad. oblonga porrigitur, eius latitudo haud sane aequalis est, ad summum uero ad centum & quinquaginta extenditur stadia. Itaque Cenaeum quidem secundum Thermopylas eaque quae extra Thermopylas sunt paululum abest, at Gerastus atque Petalia coram Sunio. Atticae igitur atque Bceotiae, agroque Locrensi medio Euripo, contra respondet & Malienisibus. Caeterum propter angustam eius formam longitudinemque praedictam maiores nostri quondam Macrin illam nominauere. Cumque curua sit a Chalcide maxime in continentem applicatur terram, & Aulidem agrum Bceotiae locum, Euripumque efficit. De quo longiorem produximus orationem, de quo locis ferè inter se inuicem per freta diuisis & ad continentem, & ad insulam contraiacentibus ex utroque Euripi latere, & intus & extra, quod si quid omissum fuerit, in praesentia apertius supplebimus. Ante omnia caua Euboeae orae esse pars dicitur, quae inter Aulidem, Gerastumque continetur. Plaga namque maritima in sinus formam flectitur, Chalcidi uero propinqua curuatur, iterum in ipsam spectans continentem. Caeterum non tantum Macris sed etiam Abantis uocabatur insula. Poeta igitur cum in insulae mentionem uenit, nunquam Euboeenses, semper autem Abantes dicitur,

οἱ δ' Ἐβωϊαν ἔχου μὲν ἄ τινεὶ ἄβαντες. id est, Euboeamque colunt spirantes robur Abantes. Et illud, τῶ δ' ἄμ' ἄβαντες ἐπὶ οὐρῶ.

Pariter comitantur Abantes. Vt autem scriptis affirmat Aristoteles, profecti de Aba Phocidis ciuitate Thraeces insulam incoluere, unde illius inquilinos Abantes appellatos. Sunt qui ab heroe dicant nominari, sicut heroicæ indolis matronam Euboeam ei cognomen tradidisse. Fortasse item quemadmodum & in litore situm antrum quoddam in Aegaeum uergens Aula bouis uocatur, ubi Io Epaphum peperisse fertur, eademque ex causa hoc nomen adepta fuit insula, quam etiam Ocham uocauere eodem quo mons

Euboea descriptio.

Cenaeum. Gerastus.

Petalia.

Macris. Aulis.

Euboea caua quae sit.

In Catalogo.

Abantes. Aba. Euboea heroica. Aula bouis. Io. Epaphus. Ocha.

C

nomine, qui ibi existentes reliquos magnitudine superat. Ipsa quoque Hellopia nominata est ab Ionis filio Hellope, siue ab Aæcli & Cothi fratre, ut alij perhibent, qui aliam etiam condidisse Hellopiam dicitur in ea quæ nominatur Oria Istiæa terra iuxta montem Telethrium & Istiæa adeptum esse Periademque & Cerinthum, & Edepsum & Orobias, ubi ueracissimum est oraculum. Fuit & Selenuntij Apollinis oraculum. Verum Hellopienses Istiæa transtulerunt, & urbem amplissimam reddiderunt, uiolentius ingruent tyranno Philistide, post rem ad Leuctram gestam, Constructum autem à Philippo Oretanorum tyrano Philistidem Demosthenes scribit. Sic enim à posterioribus uocitari coepta Istigenes, & urbs ipsa pro Istiæa Oreus appellata. Alii qui referunt Istiæam ab Istiæensi populo seu tribu translata ab Atheniensibus, sicut ab Eretrieis Eretriam. Theopompus autem scriptis testatur suis, cum Pericles in insula potitus esset, Istiæenses in Macedoniã (ita enim ex foedere cõuenerat) migrasse, duo deinde Atheniensium millia Oreum habitatum aduentasse, Istiæensium sanè antea ciuitatem extitisse. Eam uero sub Tethrio monte Drymo iacere in insulam (sic enim uocatur) iuxta Callantem fluuium excelsa in petra. Ita cum Hellopienses montani essent, qui prius inhabitabant, hoc illi urbi est forsitan nomen impositum. Oros enim montem indicat. Hoc etiã in loco educatus Orion, nomen adeptus esse uidetur. Sunt qui Oretanos, cum propriam ciuitatem haberent, ab Hellopiensibus bello superatos, ad Istiæenses transgressos, cum eis socialiter habitasse, cumque una utrisque ciuitas facta fuisset, ambobus usos esse nominibus, sicuti Lacedæmon & Sparta eadem est. Antea dictum est, ut Istiæensis multitudo Thessaliam habitans, ab eis qui hac ex oradiuulsi fuere, uocabulum assecuti sint. Postquam uero Hellopia eò nos adduxit ut ab Istiæensibus & ab Oreo captarem in initium, quæ deinceps locis ipsis finitima sunt exponamus. Est sanè in hac Oreo Clenæum promontorium affine. Super illoque Diium, & quædam Athenarum ciuitas Diades, ab Atheniensibus ædificata quæ freto incumbunt ad Caunum. Ab Dio uero Canæ Aeolij tractus, frequentes habent habitatores. Hæcque ipsa loca Istiææ circumadiacent. Insuper & Cerinthus exile oppidulum mari proximum. Penes uero est Budorus amnis, cuius appellationis montem habet Salamis in Atticam prospectantem. In ripa item sub monte Carystus consistit, cui uicina sunt Styra & Marmarium. In quo Carystiarum columnarum λατόμιον, id est, lapidum excisio est, ibi Apollinis Marmarini templum est. Eo ex loco nauigatio ad Aras Araphenias habetur. Ad Carystum lapis nascitur, quem pectunt, nent, texunt. Inde mantilia conficiuntur egregie contexta, ea ubi sordescunt in flammam proiecta non secus emundantur, quam si maculas elueris. Loca ista deductis à tetrapoli circa Marathonem & Styra colonis habitata fuisse memorant, euerfa uero funditus Styra esse ab Atheniensium duce Phædro, constat in Maliaco bello, locum quidem Eretrij occupant. Laconica etiam Carystus in Arcadiam uergens locus Aegios extat, à quo uinum Carystium ab Alcmanepoëta celebratur. Nulla in nauium catalogo Geræsti mentio fit, poëta tamen eius meminit,

ὅς δὲ γεραιστὸν γινύχαι κατάγοντο. id est,

Illuc hospitio noctu uenere Geræstum.

Indicat autem quomodo ex Asia in Atticam transmittentibus, Sunio proximus oppor

Hellopia.
Aæclis.
Cothis.
Oria. Istiæa
Telethrius.
perias.
Edepsus.
Orobias.
Selenuntius.
Apollo. Philistides tyr.

† Constitutum legendum uidetur. Sic enim Græce legitur, Διμοσθένης δ' ἔσθ' ἐπιπέπ' παρασθλῶναι τὴν φανόρ φισι κη' ὠρετανῶν τῶν ἐπιπέπ' ἰδῶν. id est, Demosthenes asserit Philistidem à Philippo Oretanorum tyrannum constitutum. Est autem locus Demosthen. in oratione πρὸς τριφάνου. ubi sic inquit Demosth. καὶ καθιέσθ' ἐν τῷ ὠρετῶν ἐπιπέπ' ἰδῶν τὴν φανόρ, ἢ δ' ἐπ' ἐπίσ' κατὰ τὰ γορ.

Oreus.
Eretria.
Tethrius.
Drymus.
Callantes.
ὄρετό.
Orion.
Oretani.

Lacedæmon.
Sparta.

Clenæum.
Diium.
Diades.
Caunus.
Canæ.
Budorus.

Salamis.
Carystus.
Styra.
Marmarium.
Carystiae colū.
Marmarinus.
Apollo.
Araphenias.
Marathon.

Carystium uinum.
Geræstos.

Odysseus.

opportunitas
egregiaq; domi
amplissima po
per ipso Euripe
cuntur Atheni
habitauerunt, il
Peritho exerci
Cadmi comites
fortunis, insign
lenem & monte
quas Philippus
tenet. Hæ autem
bernanda ciuita
gnis censibus of
dilato urbis ar
turres, portas, m
cum appellat ad
morbos amplissi
rat quoque admira
morie proditur,
remotibus faci
agitationes adn
longiore fecimu
dum absorptur
ἠδὲ τὴν ἀναστήσει
καὶ τὸν τῶν ἰδῶν
Euboicam curu
Circa ipsam n
Chalcis autem
ἠδὲ τὴν ἀναστήσει
Chalcida Littor
Etolia Eleo
ἠδὲ τὴν ἀναστήσει
Prætereunt Cru
Qui à Nestor
ab Eretria, quæ
res affirmant. Ali
Pharfalum etiam
lini consecrata. C
Phœbum merce
tra Melaneidem
rynthus intra sta
ta, instar saganæ
multitudo muro
quam uocant Er

opportunos iacet locus, templumq̄ habet Neptuni illa in regione celebratissimum
 egregiaq̄ domicilia. Secundum Geræstum uero Eretria ciuitas est totius Eubœæ
 amplissima post Chalcidem, dehinc infulę metropolis Chalcis quodammodo su-
 per ipso Euripo sita, utriusq̄ mœnia Troianis temporibus antiquiora posuisse di-
 cuntur Athenienses. Postres uero Troianas Æclus & Cothus ex Athenis profecti
 habitauerunt, ille quidem Eretriam, Cothus uero Chalcidem. Æolenses quoq̄ ex
 Penthilo exercitu, in insula magna ex parte manserunt. Priscis etiam annis Arabes
 Cadmi comites eò trañcientes habitauerunt. Iste igitur ciuitates eximjs amplificatae
 fortunis, insignes in Macedoniam emisere colonias. Nam Eretria urbes circū Pal-
 lenem & montem Athon ædificauit, Chalcis autem attributas Olyntho condidit
 quas Philippus diruit. Italia quoq̄ atq̄ Sicilia pleraq̄ à Chalcidensibus posita loca
 tenet. Hę autem colonie tunc missę fuerunt Aristotele teste, cum Hippobotę in gu-
 bernanda ciuitate plurimū poterant. Illius nanq̄ præsules erāt uiri principes ex ma-
 gnis censibus optimates habiti. Ea uero tempestate qua Alexander traiecit in Asiā,
 dilatato urbis ambitu intra urbes assumpserunt Canethum & Euripū, super Pontū
 turres, portas, murumq̄ construentes. Chalcidis autem urbi campus quem Lilan-
 dum appellāt adiacet, in quo calidarū scaturigines aquarū erumpunt ad curandos
 morbos amplissimarū. Quibus Corn. Sylla Romanorū Imperator est usus. Ade-
 rat quoq̄ admirabile eris ac ferri cōmune metallum, quale nusquam prouenire me-
 morie proditur, hoc tēpore utrunq̄ prorsus euanuit. Tota uero Eubœę insula ter-
 ræmotibus facile percutitur, præsertim in ora Euripo uicina, subterraneas uentorū
 agitationes admittens, qualiter & Bœotia, & loca cętera, de quibus antea memoriā
 longiore fecimus oratione. Ob talem casum etiam eo nomine quo insula, oppi-
 dum absorptum fuisse uulgatur. Cuius Aeschylus in Pontio Glauco meminit,

*Ἐυβοίᾳ ἀκαμπτῶν ἀμφὶ Λιλαίου διὸς ἄκτιν
 κατ' αὐτῶν τῶν μὲν ἀθλίον λήχε.* id est,

Euboicam curuaturam ad Cenæi Iouis ripam

Circa ipsam miserandi Lichæ tumbam.

Chalcis autem eiusdem appellationis in Aetolia quoq̄ dicitur,

χαλκίδα τ' ἀρχαίου καλυδῶνα τε πετρῆεσσαν.

Chalcida Littoream simul & Calydon petrosam.

Et alia Eleo nunc in agro,

ὅαμ δὲ πρὸ Ἰερωνῶν ἐπὶ χαλκίδα πετρῆεσσαν.

Prætereunt Crunos & Chalcida ponē petrosam,

Qui à Nestore cum Telemacho propriam repetebant patriam. Eretrienſes sanē
 ab Eretria, quæ ē Macysto Triphyliaca descendit, deductos esse quidam scripto-
 res affirmant. Aliqui uero ab Atheniensis oræ Eretria, quæ nunc forum est. Apud
 Pharsalum etiam alia est Eretria. In agro quidē Eretrico urbs erat Tampixæ Apol-
 lini consecrata. Cui ædem ipsam sacrā (ut aiunt) rex Admetus struxit, penes quem
 Phœbum mercede famulatum esse uulgatur. Non procul ab Euripo, Eretriam an-
 tea Melaneidem uocitatam fuisse, constat & Arotriam. Huius sanē uicus est Ama-
 rynthus intra stadia septem à mœnibus. Vetustam igitur urbem solo deicere Per-
 sę, instar sagenæ incolas includentes, ut Herodoti uerbis utar. Tanta Barbarorum
 multitudo muro sese circumfuderat. Adhucq̄ fundamenta monstrantur, & anti-
 quam uocant Eretriā. Ea uero quæ hoc extat tempore, postea superædificata fuit,

quantam autem superioribus annis potentiam Eretrienes habuerunt, ea testimonio columna est, quam in Dianæ Amarynthiæ templo aliquando erexerant, cuius hæc est inscriptio, tribus armatorū millibus, sexcētis equitibus, sexaginta curribus pompam factitarūt. Andrios item Teniosq̄ & Cios, insulasq̄ alias suæ ditioni subiectas habuere. Aduenas quoq̄ ab Elide incolas habuerunt. Vnde & R litera non solum in exitu uocabulorū, sed etiam in medijs crebro usi fuere syllabis, sicut ab comædiarum scriptoribus illuduntur. Est etiam Oechalia Eretrici uicus agri, deleti uero ab Hercule. Superfunt reliquæ oppidi, hocq̄ ipso uocatur sunt nomine Oechalia apud Trachinem, altera penes Tricem, alia in Arcadia, quam posteritas appellauit Andaniam, una item in Ætolia iuxta Eurytanas. Hac igitur tempestate Chalcis proculdubio dignitatis principatum reportat, & Eubœæ metropolis ipsa prædicatur. Secundo uero in gradu Eretria præstat. Istæ etiam ciuitates ad pacem bellumque gerendum ingenti dignitate antea pollebant, adeo, ut etiam philosophantibus amœnum tranquillumq̄ suppedient diuersorium. Testis sanè est Eretricorū philosophorū schola, quæ Menedemi ductu & authoritate Eretriæ cōstitit, & prius etiam Aristotelis secta, qui ad Chalcidem uersatus est, quoad uita functus est. Hæ uero ciuitates diu magis ac magis inter se concordēs tenuerunt animos, orta autem subinde de Lelanto controuersia, non tamen sic in bello profus consistere, ut cuncta peruicaciter agerent, quinimò ea fœdera contraxere, quibus unà certamen sisterent. Illud etiam in Amarynthio delubro columna quædã indicat, ita proloquens, *μισιλίβυς* non utendum. *μισιλίβυς* non utendum. *μισιλίβυς* non utendum. *μισιλίβυς* non utendum.

Hastæ usus. Contus usus. Sarissa telum. Hyffos iaculi genus.

In Catalogo.

ἀχμητὰ μεμαῶτες ὀρεκτῆσι, μελίησι
δάρεκας ἔρησεν.

Alacres frangunt thoracas ahenos,
Fraxineis hastis bellatores.

Pelias hasta Achillis.

Varia forsan erant iacula, qualem peliadem Achillis, id est fraxineam fuisse, par est, ut est apud poëtam,

Iliad. n.

αἰὲν ἐπίσσεσθαι πῆλαι ἀχιλλεύς.

Concutere hanc solus cognorat Achilles.

Adiecit alius dicens,

δουρὶ δ' ἀκοντίζω ὅσοι οὐκ ἄλλ' οἰσῶ.

Hasta iaculor, quantum ne alter quidem sagitta.

Et pugiles in singulari prælio iaculis utentes prius cum hastis introducuntur, deinde incurfant ensibus. Pugnantes autem cominus illi dicuntur, qui non modo gladio, sed etiam hasta è manu cominus utantur, ut idem ait,

Iliad. A.

οὐτῆσε φουσῶ χαλκῆρε, λύσε δὲ γῆα.

Euboici iaculatores.

Serratam intorquens hastam sua membra resoluit.

Locorum prægnata.

Euboicos igitur hunc in modum hastis utentes inducit. At de Locris contraria commemorat,

οὐ γὰρ

οὐ γὰρ οὐκ ἔστιν ἡ
ἐν ἡμῶν τῆσει.
Non in statario
Sed arcubus cer
Oraculum
ἰσχυρὸν θεοσελικόν,
ἀλλ' ἄρα δ' αἰ τῶν ποταμῶν
Theffalicus son
Quisq̄ Arethuse
Chalcidenses
cia autem amnes r
ria, alba efficitur.
fratium accide
licet. Abantes, ali
liter pro eorum h
terra in Sicilia fuit
pullis eam inquil
erat Eubœa, & in
dem Ætoli & Ac
tum uergentia ter
stat, ut uiuersur
terrim Græciæ in
& Acarnanes ig
septentrione & H
chos. Acarnanes
linum Ambraciū
eris Ozolis, & Pa
nem uergentibus
gulis Dolopes & F
nam portio qued
liter & Ætolicū i
uous amnis influ
uero tempore T
dem nominis Ac
minis Corinthia
Anactoriū in Ch
te nostra edificata
est per Acheloum
tata est & deserta a
tata tempore ad se
salicet & Alyzia,
imò uero cunctæ
re, quo ex Alyzia
don & Pleuron, h
dam urbes Græc

οὐ γὰρ σφισαδ' ἴσ' ὑσμίνης ὄργα μίμνησιν,
ἀλλ' ἄρα τόφοισι. id est,

Non in Itatario prælio bellica curant opera,
Sed arcubus certant.

Oraculum etiam Euboicis redditum profertur,

ἵππου θειοσαλικόν, λακεδαιμονίαν δὲ γυναικά,
αἰδοῦσας δ' οἱ πίνουσι ὕδωρ ἱερῆς ἀρεθούσης.

Thessalicus sonipes præstat, mulierq; Lacæna,
Quiq; Arethuseos haurit uir fonte liquores.

Chalcidenses explicans uti uiros præstantissimos. Ibi est enim Arethusa. Euboici autem amnes nunc sunt Cereus & Nileus, è quorum altero siqua pecus potauerit, alba efficitur. Ab altero uero uellus atrum contrahit, ac hoc idem & ad Crathin fluuium accidere fertur. Euboici è Troia redeuntes domum, in Illyricos eiectione uide licet Abantes, aliqui per Macedoniam penes Edeffam substiterunt, sumpto societate liter pro eorum hospitibus bello, urbemq; Eubœam condidere, cuius nominis & altera in Sicilia fuit, quam Chalcidenses indigenæ ædificauerunt, Gelon uero rex expulsi eam inquilinis exinaniuit. Fuit & Syracusanorum castellum, & in Corcyra erat Eubœa, & in Lemno locus, & in Argiua terra tumulus quidam. Quandoquidem Ætoli & Acarnanes & Athamanes loca Thessalorum, & Oetæorum in occasum uergentia tenent, si & hi ipsi appellandi sunt Græci, de ijs explicare nobis restat, ut uniuersum Græciæ circuitum habeamus. Adiciamus etiam finitimas præsertim Græciæ insulas, quas incolunt Græci, quot necdum oratione circuimus. Ætoli & Acarnanes igitur inuicem contermini sunt, inter quos medius est Achelous ab septentrione & Pindo in austrum fluens, & per Agræos gentem Ætolicam & Amphilochos. Acarnanes sanè & occidentem partem habent fluminis usq; ad Amphilochiū sinum Ambraciū, et Actij Apollinis templum, Ætoli autem ad orientem tenus Locris Ozolis, & Parnaso & Oetæis. In mediterranea uero, partibusq; in septentrionem uergentibus superimminet, ex Acarnanibus quidem Amphilochi, ex his ipsi Dolopes & Pindi accolæ. Ex Ætolis autem Perrhæbi & Athamanes & Enianum portio quedam Oetam habitantium. Australe sanè latus & Acarnanicum similiter & Ætolicum ipso mari perfunditur, quod Corinthiacum efficit sinum, quem Achelous amnis influit, qui & Ætolorum & Acarnanum litoris terminus est. Superiori uero tempore Thoas appellabatur ipse Achelous, utq; dictum est, alter item eiusdem nominis Achelous est apud Dymam, & apud Lamiam. Huius ostium fluminis Corinthiaci sinus initium efficit, ut aiunt. In Acarnania uero urbes sunt & Anacloriū in Cherroneso conditum, penes Actium & Nicopoleos emporium etate nostra edificata, & Stratus per quam ad stadia supra ducenta aduersa nauigatio est per Acheloum flumen, & Aenea & ipsa fluuio uicina. Antiqua quidem inhabitata est & deserta æquali à mari Stratoq; distans interuallo. Altera autem hoc habitata tempore ad septuaginta stadia supra illius ostium absens. Sunt & alia Palærus scilicet & Alyzia, & Leucas, & Argos Amphilochium & Ambracia, quæ plurimæ imò uero cunctæ Nicopoleos iuri attributæ sunt habitationes. Medio autem in itinere, quo ex Alyzia itur Anacloriū, Stratus iacet. Ætolorum uero ciuitates sunt Calydon & Pleuron, hoc tempore ad humilem deductæ fortunam, quæ profecto quondam urbes Græciæ tutamen erant. Iam sanè bifariam diuisam fuisse contingebat

Arethusa.

Cereus.

Nileus.

Edeffa.

Eubœa urbs.

Gelon tyrann.

Ætoli.

Acarnanes.

Achelous.

Agræ.

Amphilochi.

Ambracium.

Dolops.

Perrhæbi.

Athamanes.

Achelous.

Thoas.

Anaclorium.

Nicopolis.

Stratus.

Aenea.

Palærus.

Alyzia.

Leucas.

Argos.

Ambracia.

Stratistisus.

Calydon.

Pleuron.

Attolia Ætoliā. nam & antiquam & *ἐπίκτητον*, id est post quæsitam dici. antiquam enim
Trachiniam. ab Acheloo usq; ad Calydonis litus longe intra mediterraneam pertinentem, pla-
Epiæton. nam & fructuosam, ubi Stratus est ac Trachinium optimam tellurem habens, E-
Naupaclur. picetum seu post quæsitam Locris affinem usq; Naupaclum & Eupalium, aspe-
Eupalium. ram sanè sterilem q̄ tenus Oetæ Athamanibus, & deinceps montibus atq; genti-
Marlaus Ara- bus, iam in arcton uergentibus. Ingentem uero *λόρακα*, id est coruum Oetæ proxi-
cinthus. mum, habet Ætolia, & ceteris in medio iacentibus, Marlaum Aracinthū, ad quem
 nouam Pleuronem habitandam constituere, omissa uetere penes Calydonem po-
 sita, cum illa in campo sita sitatque frugifera. Qua tempestate Demetrius cognomi-
 ne Ætolicus agrum diripuit. Supra Molycriam Taphiasus & Chalcis montes ad-
 modum excelsi surgunt. In quibus posita sunt oppidula, Macynia & Chalcis ia-
 plius montis nomine, quam & Hypochalcidem uocant. Curium uero penes antic-
 quam Pleuronem est, à quo Pleuronij Curetes (ut quibusdam uisum est) nominati
Molycria. fuere. Sed Euenus fluuius è Boiensibus inter Ophientes gentem Ætolicam oritur,
Taphiasus. qualiter & Eurytanes & Agræi & Curetes & alij. Ab initio quidem minime per
Chalcis. Cureticam oram labitur, quæ eadem est & Pleuronis. At enim uersus orientem
Macynia. potius præter Chalcidem & Calydonem currit. Inde ad campestria Pleuronis an-
Hypochalcis. tiquæ deflectens, & in occasum permutans, eruptiones in meridiem uertit. Olim
Curetes Pleu- autem Lycormas uocabatur. Nefum hac in parte designatum portitorem fuisse,
ronij. occisum ab Hercule, uulgatur, cum inter trañciendum Deianiram uiolare conare-
Euenus. tur. Poëta etiam Olenum, Pylenamq; urbes Ætolicas meminit. E quibus Olenus
Ophientes. eodem quo Achaica nomine dicta, ab Aeolicis est diruta, nouæ Pleuronis finis-
Eurytanes. tima. De eius agro autem certamen susceperunt Acarnanes. Translata inde Pyle-
Agræi. na in superiora loca, nomen quoque illi permutauerunt, & Proschium uocauerunt.
Lycormas. Hellanicus autem earum non nouit historiam, cæterum perinde ac antiquo adhuc
 in statu existant, mentionem facit illarum. Quæ uero posterius & secundum He-
 raclidarum reditum conditæ fuerint, eas in uetustarum numero computat Macy-
 niū atq; Molycriam, permultam in toto ferè uolumine leuitatem ostentans. Hæc
 quidem de Acarnanum Ætolorumq; regione summam dicta sint. De ora uero
 maritima & adiacentibus insulis, hæc sunt etiam assumenda. Ab ostio namq; & si-
 nu inchoantibus Ambracia primus Acarnanum locus est Actium, eodemq; uoca-
 bulo & Apollinis Actij templum promontorium nuncupatur, quod sinus ipsius
Actium. ostium efficit, & exterius portum habet. A templo autem stadia quadraginta distat
Actius Apollo. Anactorium ipso in sinu conditum, Leucas autem ducentis & quadraginta. Hæc
Anactorium. uero in Acarnania plaga posita Cherronesus erat. Eam sanè *ἄκτιν ἠπείροιο*, id est, li-
Leucas. tus in continenti poëta uocat, oram è regione Ithacæ ac Cephallenicæ *ἠπείρου*, id est
 continentem appellans. Hæc autem Acarnania est, ideo cum continentis litus di-
 cit, Acarnanicè ripam oportet accipias, Leucadis etiam uentosa, quæ Neritus quo-
 que dicitur, quam cepisse Laertes asserit, dicens,
Ithaca. οἱ ἄνθρωποι εἰλον ἐν κτίμασι πόλιεθρον
ἠπείρου. ἄκτιν ἠπείροιο λεφαλλίνου σιναΐου.
 Neritum in potestatem redegi, bonis instructam moenibus urbem,
 Ripam Epiri, id est continentis, Cephallenibus imperitans.
Crocyla. Quasq; in catalogo refert Crocylam & Ægilipem asperam, eas Corinthij à Cy-
Ægilips. pselo & Gargaso misi occuparunt, pariter cum litore etiam ad Ambracium usque
Cypselus. sitam, simulq; cur
Gargasus. sinū

sinum progr
 Cherronesite
 eum locum m
 & Eurius est
 or, à Leucata
 Cephallenian
 Apollinis Leu
 Quo in loco S
 Cupidine, sic
 Præruptam na
 Cupidinis Oe
 Exanimi tui se
 Menander
 non Sappho, se
 nei filia. Leuca
 annis aliquem,
 applicitis penn
 ac uolatus effie
 pro uiribus co
 meonidis, è Pe
 Alyzeum atq;
 tur ciuitates no
 uocatos hoc aiu
 quibus etiam A
 ipse Cephallena
 Quiq; tenent Ith
 Qui mons eo
 Dulichio Ech
 Quiq; Buprasiu
 Qui Eubocam h
 His ipsis in Eu
 ni, cum & illi Tr
 Et Crocylam col
 Et Zacynthum
 Et Epirum.
 sitam, simulq; cur

finum progressi, & Ambracia & Anaclorium inductis cultoribus habitatum, & Cherronesi terra angusta defossa. Leucadem in insulæ formam redegerunt, & in eum locum transportata Nerito, qui quondam fuerat Isthmus. Nunc uero fretum & Euripus est, ponte iugabilis, mutato nomine dixere Leucadem, sumpto, ut resor, à Leucata uocabulo. Est enim albicanti colore petra in pelagus proiecta, atque Cephalleniam, & Leucadi adiacens ueluti hinc accepto nomine. Habet insuper & Apollinis Leucatae phanum. Ibi saltus fit, qui ad sedandos amores ualere creditur. Quo in loco Sappho prima dicitur, superbe ab excelsa se deiecisse petra, stimulante Cupidine, sicuti Menander author est,

Cephalenia.

Sappho. Menandri locus.

*ἤντ' ἄρα κομπού θηράσα πειράων
οἷσ' ἄντι τι πῶθ' ὄρι' ἔλα' πείτρας ἀπὸ τυλεφανῶς
ἀλλὰ κατ' ὄχλω δ' ἔαυτο' ἀνάξ.* id est,

Præruptam nacta in transitu petra,
Cupidinis Oestro percita, è summo præceps ruit,
Ex animi tui sententia rex imperiose.

Menander igitur primam saltasse Sappho inquit. Antiquiores uero scriptores non Sappho, sed Cephalum prius saltasse tradunt, Ptaolæ captum amoribus Deionei filia. Leucadijs uero mos erat patrius, ut in Apollinis sacrificio, fontem quotannis aliquem, auertendæ deorum iræ gratia, de montis specula deijceret, ei autem applicitis pennis, & auibus multimodis, quibus leuari posset, saltus ipse perinde ac uolatus efficeretur, multosq; circumstantes cadentem prius excipere nauiculis, & pro uiribus conseruatum extra patrios fines emittere superstitem. At scriptor Alcmeonidis, è Penelopes genitore Icario duos natos esse filios, scriptis suis prodidit, Alyzeum atq; Leucadium, eosq; cum patre Acarnaniæ regnū tenuisse. Ab eis igitur ciuitates nomē accepisse testatur Ephorus. Cephallenas ab insula Cephallenia uocatos hoc aiunt tempore. Homerus autem cunctos Vlyssi subditos appellat, è quibus etiam Acarnianes existunt, cum inquit,

Cephalus.

Ptaola.

Leucatas Apollo.

lo.

Saltus ad amorem comprimentum.

Leucadiorum mos.

Penelope.

Icarus.

Alyzeus.

Leucadius.

Cephalenia.

Vlysses ditios.

*ἀντ' ἄρ' ὀδυσσεύς ἦγε κεφαλλῶνας,
οἷσ' ἰθάκην ἔχον καὶ νήριτον εἰσοσέφυλλον.* id est,

Ipse Cephallenas secum ducebat Vlysses,
Quiq; tenent Ithacam syluis & Neriton altis.

In Catalogo.

Ithaca.

Neritos.

Ibidem.

Qui mons eo in loco illustris habetur. Ac etiam,

οἷ δ' ἐκ δ' ἀλιχίου ἐχινάωνθ' ἱεράων. id est,
E Dulichio Echinadibusq; sacris. Cū inter Echinades Dulichiū cōsistat. et illud,

Dulichium.

Echinades.

Ibidem.

οἷ δ' ἄρα βυπρασίου καὶ ἡλιδία. id est,
Quiq; Buprasium Helidemq;. Cum in Helide Buprasium existat. Et,

Eodem.

οἷ δ' εὐβοίαν ἔχον καὶ χαλκίδατ' εἰρήτριάν τε.
Qui Eubœam habent & Chalcidem atq; Eretriam.

His ipsis in Eubœa consistentibus, quemadmodum Troës & Lycij & Dardanij, cum & illi Troës sint. Præterea post Neritum dicit,

*καὶ προκύλει γνέμονο βαιγύλιπα τρηχίαν,
οἷτε ζάκυνθον ἔχον ἢ δ' οἷ σάμου ἀμφ' γνέμοντο,
οἷτ' ἠπείρον ἔχον, ἢ δ' ἀντίπερα γνέμοντο.* id est,

Adhuc in catalogo.

Et Crocylam colunt asperamq; Ægylipen,
Et Zacynthum Samumq;.

Et Epirum. Epirum siue continentem dicere uult terram è regione insularum sitam, simulq; cum Leucade & reliquam comprehendit Acarnaniam, de qua hunc

ἠπείρον.

in modum comeminit,
odysf. ε. δ' ὠδ' ἐκ γῆ ἠπείρου ἀγέλαι, τίσα παλαιήλων.

Bissenos pecudumq; greges Epirus habebat.

Cum ipsa Epirus quondam illuc usq; protendebatur, & nomine communi sic nuncupatur Epirus. Samum autem eam quæ nunc Cephallenia est, cum dicat,

samus. γῆ πορθμῶ τ' ἰθάκης τὲ σάμοιο τε παλαιόσης.

ithaca. Circa Ithacæq; Samiq; fretum sub rupibus aspris.

Per ipsum enim epithetum nominis paritatem distinxit, cum nequaquã de urbe sed de insula nomen posuerit. Quoniã cum insula sit tetrapolis, id est quaternas contineat urbes, ex ijs una est quæ Samus siue Same dicitur, utroq; usitato uocabulo, ipsi etiam insulæ communi. Quando enim dixit,

odysf. α. ὅσοι γὰρ νήσοισι μὲν πεικρατέσσιν ἄριστοι

et alijs. διελχίωτε σάμω τε καὶ ὕλην τι ζακύνθω.

id est,

Quotcunq; optimates insulis imperitabant, Dulichioq; Samæq; herbofæq; Zacyntho.

Samem appellans insulam quam primo Samum uocauit. Apollodorus autem ait per adiectiuum distinctionem ab eo nominis fieri. nam cum Samum dicat asperam, insulam dici. Interdum uero contra scribi oportere, Dulichio Samoq;, non autem Samæq;. Vnde manifestat Samum, Samemq; pro urbe proferendum esse, insulam uero Samum tantummodo. Quod enim urbs Samæ dicitur, haud sanè dubium, cum è qualibet urbe procatores dinumeret,

samus.

same.

Locus Ho.

odysf. π.

ἐκ δὲ σάμης πείρου τε καὶ εἰκοσι φῶτες ἴασι.

Eq; Same uiri quatuor ac uiginti fuere.

Præterea è sermone Crimenis, quam inquit ad Samem missam dedere. Hæc seramonis rationē habent. Non enim distincte a pertue poëta edidit neq; de Cephallenia neq; de Ithaca locisq; reliquis propioribus. Ex quo est effectum ut expositores & rerum indagatores discrepent. Statim enim de Ithaca, cum inquit,

iliad. β. οἳ δ' ἰθάκῃ εἶχον καὶ νήριτον εἰνοσίφυλλον.

id est,

ithaca.

neritos.

Quiq; habitant Ithacam & frondosum Neriton inde.

Quod ἴ quidem Neritum montem uerbo dixit expresso,

* sic legendū,
Quod quidem Neritum dicat montē epitheto indicat, in alijs quoq; montem expressit. ὅτι δὲ τὸ νήριτον λέγεται ἐπιθετικῶς ἀπὸ τῶν ἰπιδίων τοῦ δακτύλου, ἢ ἀπὸ τῶν ἰπιδίων τοῦ δακτύλου, ἢ ἀπὸ τῶν ἰπιδίων τοῦ δακτύλου.

ναετῶ δ' ἰθάκῃ δὴ δ' ἰελον, γῆ δ' ὄρε αὐτῆ νήριτον εἰνοσίφυλλον ἀριπρεπές.

Apricamq; Ithacam colo, mons ubi frondet opacus Neritus frondosus atque decens.

Siue urbem enim siue insulam hoc in uersu dicat Ithacen, in ambiguo linquatur.

Vt in eo quoq;, Quiq; habitant Ithacen, aut Neriton, haud certe declarat. Aliquis autem audiens proprie ciuitatem intelligeret, sicut & Athenas, si quis dicat, & Lycabettum, sic & Rhodū, si quis dicat & Atabyrin, item si Lacedæmonem & Taygetum, poëtice uero contra. Nam in eo certe dicto, Apricamq; Ithacam colo, & in ea Neritum montem, quippe cum in insula, non autem in urbe mons sit. Quando

Neius.

uero ita inquit, Nos ex Ithaca sub Neio uenimus, siue enim Neritū & Neium eūdem esse dicat, siue alterum, siue montem, siue locum, res ipsa liquet. At enim qui pro Nerito Nericum scribit, aut econuerso, aberrat omnino, quoniam Neritum montem quidem frondosum poëta nuncupat, Nericum autem bene muratum appellat oppidulum, & illum quidem in Ithaca, hoc autem continentis, id est Epiri litus esse ait, hoc etiam obiectionem quampiam uidetur ostendere,

Nericum.

αὐτῶ

... Tanquam hu...
... significans...
... non male expo...
... sed humo & te...
... cellam altramq...
... Hoc etiam dice...
... strum uergenti...
... Ithaca sanè pro...
... tibus manifesta...
... Dextera siue ac...
... siue petant illi...
... Nouimus hau...
... Aut ubi sol niti...
... Aut ubi consece...
... Est enim acco...
... hoc quidem qu...
... cellum intellige...
... stium mutatio...
... dam climatam...
... ra, siue interdiu...
... tur, ex eo quod...
... autem non occa...
... hoc contingit...
... est, quo moto, &...
... pientriones pari...
... siones, quo tamen...
... principium sit. S...
... dia octoginta in...
... nia uero quæ est...
... ris nomine dixit...
... quod oppidū h...
... ueftigia cōmoni...
... his temporibus...
... alteram C. An...
... quem col lega C

κῦτη δὲ χθαμαλὴ πανυπερτάτη εἰς ἅλι κείται. id est,

Tanquam humilis, quàm summa salo iacet ipsa sonanti.

χθαμαλὴ πανυπερτάτη uero celsa & alta, qualem plurifariam, significans κραναλὴ, id est asperam sterilemque, uocat, uiamque ex ipso portu tramitem asperum ac durum ait, incultumque & absque materia locum, illud etiam. Nulla enim in insula semper aprica, nec optimis prædita portibus appellatur, etiam super omnes Ithaca. huius generis igitur expositiones habet elocutio. Explicant autem non male expositores. non enim χθαμαλὴ ad ima depressam in hoc accipiunt loco, sed humo & terræ continenti finitimam ac proximam. Neque uero πανυπερτάτῳ celsam altamque intelligunt, sed super omnes extremam, ad aquilonemque conuersam. Hoc etiam dicere uult, ad tenebras sitam. Contra uero ad austrum, cum alijs ad Austrum uergentibus, & ab Epiro continentibus seorsum ad auroram & solis ortum. Ithaca sanè prope arcton accedit. Quod autem sic australe uocat latus, in hisce uersibus manifestat,

εἴτ' ἐπὶ δεξιῇ ἴσσοι πρὸς ἠῶτ' ἠέλιόν τε,

εἴτ' ἐπ' ἀριστερᾷ εἶδ' ἐποτίβορον κερόφντα. id est,

Dextera siue ad eam auroram & solis ad ortum,

Siue petant illi læuam, obscurasque tenebras.

In illis etiam longe magis,

ὦ φίλοι οὐ γάρ ποί ἰδ' ὅπῃ ὄπῃ ἴδ' ὄπῃ ἠῶτ' ἠῶτ' ὄπῃ ἠῶτ'

οὐδ' ὄπῃ ἠέλιον φασίμβροτον εἶσ' ἑσὶ γαῖαν,

οὐδ' ὄπῃ ἐνθάτα.

Nouimus haud focij tenebræ loca lucis & ortum,

Aut ubi sol nitidus terræ succedit ad ima,

Aut ubi conscendit.

Est enim accipere quatuor climata, cum auroram australem accipias partem, & hoc quidem quandam habet explanationem. Præstat autem ipsum solis solū processum intelligere aquilonari oppositum regioni. Quandam enim rerum cælestium mutationem, & quidem permultam sermo ipse significare uult, non nondam climatum occultationem. Oportet enim in omnibus continuationis tempora, siue interdiu siue noctu contingant consequi. Cælestia uero amplius mutantur, ex eo quod nos ipsi in meridiem plus minusue secedamus, quàm e contra. Hoc autem non occasus & orientis occultationes faciunt (etenim cum serenitas adsit hoc contingit) sed meridiei & septentrionis efficit. Maxime enim polus arcticus est, quo moto, & interdum ad uerticem nobis, interdum sub terra existente, ipsi septentriones pariter permutantur. Nonnunquam & deficiunt secundū tales discessiones, quo tamen fit, ut non ignores, quo in loco septentrionale sit clima, neque ubi principium sit. Si autem hoc est, neque oppositum agnosceres. Ithaca sanè ad stadia octoginta in circuitu patet. De Ithaca quidem hæc dicta sint. De Cephallenia uero quæ est tetrapolis, id est ciuitates quaternas continet, neque huius temporis nomine dixit, neque ulla de ciuitate, una tantum excepta, siue Same, siue Samo, quod oppidū hodie deletum prorsus est, ad medium autem Ithacæ fretum ipsius uestigia cōmonstrantur. Ab ea uero incolæ Samæi nuncupantur. Alia sunt adhuc his temporibus exilia quædam oppidula, Pronesus & Cranij. Ætate uero nostra alteram C. Antonius ædificauit, M. Antonij patruus, cum post consulatum quem collega Ciceronis oratoris gessit, exul in Cephallenia moram traxit, & uni-

Locus H0.
Odyss. i.

Odyss. x.

Odyss. a.

Cephalenia.
Samos & Same.

Pronesus.
Cranij.
C. Antonij.

uerfam infulam sicuti peculiare prædium subiectam habuit, quam tamen à se habi-
tari & condicoceptam non absoluit. Sed ab exilio reuocatus adhibita rebus amplo
ribus cura, functus est uita, non dubitauere plerique Cephalleniam eandem & Duli-
chium appellare, & Taphum alij, & Taphios & Cephallentos eosdem dixere Tea-
leboas, & aduersus illos Amphitryonem exercitum ductitasse, assumpto socio Deio
nei filio Cephalo, ex Athenis profugo. Amphitryonem dehinc infula potitum,
eam Cephalo tradidisse, ab illoque nomen affecutam esse infulam. Oppida uero ab
illius filijs sumpsisse cognomina. Hæc quidem minime sunt Homericæ, quoniam
Cephalleses Vlyssis & Laërti subditi fuere imperio, Taphos autem Mentæ ditio-
ni paruit, unde

Dulichium.
Taphus.
Telebous.
cephalus.
Cephalleses
unde dicti.

odyss. a. μέν τις ἀρχιάλοιο δαίφρονος εὐχομαι εἶναι
ἴος, ἀτὰρ ταφίοισι φιληρέτμοισιν ἀνάσσει.

Mentes Anchialo prognatus gloriator acri,

At pelagi doctos Taphios rex ipse guberno.

Hæc autem tempestate Taphus

Taphius dicitur. Nec uero Hellanicus cum Homero concordat, Dulichium Cephalleniam nuncupans. Illud enim sub Megete fuisse perhibetur, sicut & Echinas des reliquæ. Eius autem inquilini Epei sunt dicti, ab Elide profecti. Quamobrem Otum Cyllenias de gente Phyllieci socium, magnanimorum ductorum Epeorum uocat,

In Catalogo. αὐτὰρ ὁδυσσεὺς ἦγε κεφαλλῶνας μεγαθύμους.

At Vlysses magnanimos duxit Cephallenes.

Itaque neque in Cephallenia Dulichium extitit, si Homerum sequimur, neque Cephallenias iuri attributum, Androne teste. Illud enim tenuerunt Epei, totam uero Cephalleniam Cephallenes sub Vlysse. Ipsos autem Meges habuit. At qui Palenses Dulichios appellauit Homerus, sicuti Pherecydes scriptis ostendit. Is præcipue contradicit Homero, qui Cephalleniam & Dulichium unum idemque pronuntiat. Siquidem ex procoribus duo & quinquaginta est Dulichio proficiscuntur, est Same uero XXI. Haud enim hoc diceret ex uniuersa tot. Ex una uero de quatuor ad unum dimidios, quod si quis concedat, interrogabimus, quænam fuerit Same, quando ita inquit,

Palenses.
Procorum.
Locus Ho.
odyss. a. & pasim.

διελίχιόν τε σάμω τε ἠδ' ὑλήεντα ζακύνθω.

Dulichiamque Samemque & nemorosam Zacynthum.

Cæterum ad Acarnaniam Cephallenia sita est, est Leucata circiter quinquaginta distans stadia uel quadraginta, ut alij dicunt. Ab Chelonata uero octoginta. Hæc uero ad stadia trecenta circuitum habet. In longum autem porrecta tendit in austrum montana, maximus in ea sanè mons extat, in quo Iouis Æneis templum est, penes illud angustissima ac durissima infula Isthmum efficit humilem, quem fluctu sæpenumero est mari superundat in mare. Penes angustum autem hunc locum in sinu sunt Cranias & Palenses. Inter Ithacam uero & Cephalleniam infulam iacet Asteria, quam poëta nominat Asteridem, quæ non, qualem poëta loquitur, talis permanet, authore Sceptio. portus quidem insunt ad locanda nauigia utroque ex latere profundi. At Apollodorus adhuc eam manere dicit, in qua oppidulum esse inquit Alalcomenas nominatum, super ipso isthmo iacens, à poëta quidem Samum dictum & Thraciam, quam hoc tempore Samothracem uocamus. Ionicam quidem nouit ut par est. Nam coloniam Ionicam nosse uidetur, nec dubie protulit illius appellationem, cum de Samothrace uerba facit nonnunquam per adiectiuum,

ὑψὲρ ἐπ' ἀκροτάτης κορυφῆς σάμου ὑλήεντος θρηκίας.

Threi

Threiciæque Samon
Aliquando
ἐσάμου ἐστ' ἰμβρο
In Samon ac In
Est nucibus Le
ἐσάμου
Inque Sami atque I
Norat igitur
pellabatur nomi
ne Parthenio, qu
rum Troianaru
tar, earum nomi
tud manifestum
coloniam Temb
ciam nominasse
ro autem similia
mos namque sum
rebat Ilda, & Pria
scis Thraciæ cult
tam esse dicunt. S
nuncupat, aut ab
ἐσάμου ἐστ' ἰμβρο
προς ἀκροτάτης κορυφῆς
Quispiam Saio
Quem ad Than
Dei plis Vly
plus quam Ceph
gens. Zacynthi u
cephallenia ad stad
nominis ciuitas
la trecenta. Inter
cent, est quibus D
te, id est ἰμβρο, qu
das, & ad Achel
tum. Reliquæ Ec
gillime abest, ant
pius, stadia quin
fertur qualidam illa
Paracheloin (sic
Ea uero cum an
ciebat, Ætolos &
tu iudicio decert
Qua ex causa tal
torix præmiun
dem tragediaru

Threiciæq; Sami nemorosæ in uertice summo.

Aliquando propin quarum coniunctionem insularum,

ἢ σάμου ἔστ' ἰμβρον καὶ λήμνον ἀμυγαλόεσσα,

In Samon ac Imbron, & quæ planissima longis

Est nucibus Lemnon. Et rursum,

μεοσπυγὺς τε σάμοιο καὶ ἰμβρον πεπαλοῖσσι.

Inq; Sami atq; Imbri sterilis medio.

Norat igitur, uerum illam minime nominauit. Nec sanè eodem quondam ap- pellabatur nomine, sed Melamphilus postea Anthemis, deinde Parthenia à flumi- ne Parthenio, qui mutato uocabulo Imbrasus uocatur. Quandoquidem igitur re- rum Troianarum tempore Samus, & Cephallenia & Samothracia nominaban- tur, earum nomina ab prisorum aliquo illis inducta fuisse liquet, ex quibus & il- lud manifestum est, quod præter antiquam historiam qua colonos post Ionicam coloniam Tembrionisq; præsentia, è Samo uenisse fingunt, & Samon Samothra- ciam nominasse. Planum inquam est, Samios hoc esse cõmentos gloriae causa. Ve- ro autem similis illi dicunt, qui nomen insulæ ab altitudine impositum aiunt. Sa- mos nanq; summitas & altitudo uocatur. Siquidem ex eo loco tota prospectui pa- tebat Ida, & Priami ciuitas, & Achæorum naues cernebantur. Sunt qui à Saïjs pri- scis Thraciæ cultoribus, & qui continenti finitimam habitabant, Samum appella- tam esse dicunt. Seu illi sint qui Sapæi aut Sinti uocabantur, quosq; poëta Sintias nuncupat, aut alij. Saïorum quidem meminit Archilochus,

ἀσπίδι μὲν σαΐων τις ἀνέλετο πλὴν παρὰ θάμνω,

γῆτος ἀμύμητον κάλλιπεν οὐκ ἐθέλων.

Quispiam Saïorum clypeo maçtarat

Quem ad Thamnum sine probro non sponte reliquit.

De ipsiſ Vlyſſis ditioni ſubiectis inſulis Zacynthus explicanda reſtat, paulo plus quàm Cephalenia & Peloponneſus in occaſum uergens, eamq; magis attin- gens. Zacynthi uero ambitus ultra centũ & ſexaginta ſtadia eſt, abeſt autem à Ce- phallenia ad ſtadia ſexaginta, nemoroſa quidem urbs, uerum fructifera, eiufdem nominis ciuitas eſt celebris, ab ea diſtans ad Heſperidas Aphricæ ſtadia tria mil- lia trecenta. Inter hanc & Cephaleniam ad orientem ſolem Echinades inſulæ ia- cent, è quibus Dulichium eſt. Hodie uero Dolicham uocant, & quæ uocatur acu- tæ, id eſt ὀφέρι, quas poëta θοάς, id eſt celeres appellat. Dolicha quidẽ iacet ad Oenia- das, & ad Acheloi oſtium. Diſtat autem ab Araxo Elidis promontorio ſtadia cen- tum. Reliquæ Echinades plures extant cunctæ ſteriles & aſperæ, è quibus quæ lon- giſſime abeſt, ante Acheloi eruptionem ſtadijs quindecim diſtat. Quæ uero pro- prius, ſtadia quinq; cum prius pelago circunflua foret. Limus enim qui frequẽs de- fertur quaſdã illarũ in cõtinentis terræ faciem redegit, alias mox rediget, qui etiam Paracheloin (ſic enim finitimam fluuio plagam uocãt) effecit, quã amnis inundat. Ea uero cum antiquis temporibus ſemper limites cõfunderet, bella inter uicinos ciebat, Ætolos & Acarnanes terminos deſignãs. Cumq; arbitri nulli eſſent, armis ut iudicio decertabant, uictoriam uero reportabant, qui plus uirium uendicant. Qua ex cauſa talis conſicta eſt fabula, quaſi debellante Acheloum Hercule, cum ui- ctoriæ præmiũ reportaret Oenei filiæ Deianiræ nuptias adeptus eſt. Eam qui- dem tragœdiarum ſcriptor Sophocles hoc pacto loquentem introduxit,

Iliad. 9.
Imbros.

Ibidem.

Melamphilus.
Anthemis.
Parthenia.
Imbraſus.
Samos unde di-
ctã.

Saij.

Sapæi.
Sinti.
Archilochus.

Zacynthus.

Echinades.
Dulichium.
Dolicha.
Oxea.
Araxus.

Parachelois.

Acheloi fabu-
la.

Deianira.

Thre

Sophocles in tragedia que inscribitur τραγωδία
μνηστὴρ γὰρ ἴω μοι ποταμὸς, ἀχελώου λέγω,
ὃς μ' ἐν τρισὶ μορφάσιν ἕξειται πατρός,
φοιτῶν γιγάρ γινεταί τ' αἰὼλ' ἄλλοτ' αἰὼλ' ἄλλοτ' ἀνδρῶν τύπων

Βόκρανθ. id est,

Procus sanè mihi amnis fuerat Achelous,
 Qui tribus me formis à patre petijt,
 Manifestus incessit taurus, aliàs tortus uarias per notas draco
 Aliquando mole ualida bouis præ se ferens frontem.

Amaltheæ cornu.
Acheloi figura.
cornua fluuiorum.

Addunt nonnulli Amaltheæ cornu capræ id esse, quod Hercules ab Acheloi fronte effregit. Idèq; Oeneo maritale munus dedit Hercules. Quibus è rebus ueram pleriq; similitudine quadam allegoriam educentes, Acheloum sicut flumina reliqua tauro comparant, ob sonos ipsos, & alueorum circumflexiones, quas cornua uocant, draconì quoq; propter obliquatam ipsius longitudinem, eadem est et bouinæ frontis causa. Herculem quoq; omnibus alioqui beneficum mortalibus, Oeneo affinitate cõiunctum, aggeribus & aquarum ductibus fluuium perperam & damnose labentem coërcuisse. Cumq; is abundantia ferretur ingenti, cursus aquarum propinquus Acheloo uastatis agris, Oenei gratia siccauit amnem, hoc autem Amaltheæ cornu esse. Troianis itaque temporibus Megetem, Echinadas & Oxeas ditioe possedisse Homerus dicit, de quo addit,

Meget. ὃν τίκτη δ' ἰφίφ' ἰππότα φίλ' ἄνδρα,
iliad. β. ὃς ποτε δ' ἀλχίον δ' ἀπενάσασθ' πατρὶ χολαθῆς.

id est,

In Catal. Dijs charus genuit Phileus agitator equorum,

Phileus. Qui iam Dulichium condit succensus ab ira In patrem.

Augeas.
Taphij.
Taphus.

Fuit autem pater Augeas Elidis & Epeorum dominus. Vnde has insulas Epei tenuerunt, fugæ Philei ad Dulichium comites. Taphiorū autem insulæ Teleboarum prius extitere, quorum fuit & Taphus, quam nunc Taphiuntem uocant. Sed orsum ab ijs fuerunt non quidem spatijs (sunt enim propinquæ) sed alijs sub ductibus, Taphijs scilicet Teleboisq; constitutæ. Primū igitur Amphitryon unà cum Cephalo Deionis filio, ex Athenis profugo, aduersus illos ductans exercitum, ipsi regem imposuit Cephalum. At Homerus eos regis Mentæ dominationi subditos dixit, ipsos ληστὰς, id est latrones appellans, sicut & Teleboas appellat uniuersos. Hæc quidem de adiacentibus Acarnaniæ insulis dicenda occurrerunt. Inter Leucadē uero Ambraciumq; sinum falsus est lacus, Myrtuntius nomine. Ab Leucade uero deinceps Palærus & Alyzia Acarnaniæ ciuitates sunt, è quibus Alyzia longe à mari quindecim distat stadijs, ad quam dicatus Herculi portus est, & cum luco phanum Herculis certamina continens, è quo dux quidam Lysippi opera Romam transtulit, Herculis labores, eo loco propter solitudinem abiectos. Inde promontorium Cornithota & Echides & urbs Astacus, eodem nomine quo &

Teleboæ.
Cephalus.

Myrtuntius lacus.
Palærus.
Alyzia.

Cornithota promont.
Astacus.
Crithota.
Oeniada.

Achelous.
Melitalacus.
Cynia.
Vria.

Euenus.
Chalcis.
Chalcea.

alia Nicomediæ sinusq; Astacenus singulari numero nominata. Est & Crithota, quo uocabulo oppidulum appellatur in Cherroneso Thracia. Quæ autem in medio sita sunt, cuncta commodos portus habent. Dehinc sunt Oeniadæ & Achelous. Postea lacus ad Oeniadas pertinens, Melita nomine, stadia quidem triginta longitudine patens, latitudine autē uiginti. Est et lacus alius Cynia longitudine & latitudine duplo maior. Tertius item nomine Vria hisce longe minor. Cynia quidem mare ingreditur, reliqui uero dimidio stadio superiacent. Postea Euenus ab Actio stadijs sexcentis septuaginta remotus. Post Euenū mons Chalcis est, quem

Arte

Artemidorus
 Lydon incumb
 Apollinis temp
 Molycrea, iux
 plage, ad quer
 te siue Chalcide
 ronem constitu
 Iycream & Cha
 cidem sitam esse
 Chalciam, alter
 surgit. Quidam
 admodum quer
 Acarnaniæ gen
 poetam Alcma
 Necq; inquit, Eu
 Verum in uertic
 Etolia autem
 meminit. Eius
 tho subiecta, pe
 cer, qui prius qu
 Pleuronem Ar
 nit autem illam
 Acheloi transitu
 Cum uero sublit
 Fertur enim, ut
 ea adeptam Cal
 autem tempestat
 & alij pleriq; po
 sus Macedonas,
 tra Romanos pr
 liqui poetæ reru
 quidem insignit
 illis ostenditur. A
 bent, uel dubitati
 phallenos ea pot
 sent antea, pleriq;
 runt, & id ipsum
 Vulgatum est pr
 le, eorumq; princ
 centes Tapho in
 ad Leucata salt
 enarrauimus.
 Laertæ aduentu

Artemidorus Chalcæam appellat. Deinde Pleuron, deinde Lycirna pagus, cui Calydon incumbit stadia triginta in mediterranea. Prope Calydonem uero Lathræi Apollinis templum existit. Postea mons Taphiasus, post Macynia ciuitas, deinde Molycrea, iuxta eam est promontorium Antyrrhium Ætoliæ finis & Locridis plagæ, ad quem ab Eueno stadia sunt circiter c. & xx. Hunc in modum de monte siue Chalcide siue Chalcæa Artemidorus differit, eam inter Acheloum & Pleuronem constituens, Apollodorus autem (uti superius à me dictum est) supra Molycream & Chalcidem & Taphiasum & Calydonem, inter Pleuronem & Chalcidem sitam esse affirmat, ni forte alius iuxta Pleuronem ponendus est mons quem Chalcæam, alter autem quem Chalcidem uocent, qui quidem iuxta Molycream surgit. Quidam etiam penes Calydonem lacus est, magnus sanè atque profundus admodum quem Patrarum incolæ Romani possident. Cæterum in mediterranea Acarnaniæ gentem quandam Eurylicheam esse scribit Apollodorus, cuius apud

Chalcæa.
Pleuron.
Lycirna.
Calydon.
Lathraus Apollo.
Taphiasus.
Macynia.
Molycrea.
Antyrrhium.

Patra.
Eurylichei.

Alcman.

poëtam Alcmanem mentio fit,
ὄνδ' ἄνρυσιχέσ' ἑκαλυδωνέσ' δὲ ποικιλύ,
ἀλλὰ θεοδ' ἰωρ' ἐπ' ἕκρας. id est,

Neq; inquit, Eurylicheus Calydonisq; sum pastor,
Verum in uertice Sardinienfi.

Ætolia autem fuit Olenus urbs, prout in Ætolorum dinumeratione Homerus meminit. Eius quidem tantummodo uestigia restant prope Pleuronem Aracina tho subiecta, penes quoq; erat Lysimachia humi prostrata, & ipsa ad lacum adiacet, qui prius quidem Hydra, hoc uero tempore Lysimachia nominabatur. Inter Pleuronem Arsinoënc; urbem ante quidem uicus erat nomine Conopa, ædificauit autem illam Arsinoë, secundi Ptolemæi soror simul & coniunx, commode ad Acheloi transitum sitam. Simile quiddam & Pylena, quod & Olenus passa est. Cum uero sublimem, inquit, Calydonem et petrosam à loci natura capiendum est. Fertur enim, ut bifariam ora diuisa, montanam quidem & Epictetum siue postea adeptam Calydoni attribuerint, tractum uero campestem Pleuroni. Hac autem tempestate fatiscens assiduis bellis & Acarnania & Ætolia contabescit, sicut & alij pleriq; populi. Plurimos autem annos Acarnanes Ætolis adiuncti aduersus Macedonas, aliosq; Græcos perdurauerunt, postremis uero temporibus contra Romanos pro libertate decertantes. Quando quidem igitur & Homerus & reliqui poëta rerumq; scriptores frequentes illorum tradidere memoriam, aliqua quidem insigniter ac manifeste, quædam autem obscurius, quod per iam dicta de illis ostenditur. Assumamus & prisca nonnulla ex ijs quæ incipiendi ordinem habent, uel dubitationem afferant. Statim de Acarnania sanè quod Laertes & Cephallos ea potiti sunt, à nobis commemoratum est. Cum quidam illam occupassent antea, pleriq; certe ea de re locuti sunt. Cæterum ad illos qui dissona protulerunt, & id ipsum quidem aperte non ab re dijudicandi nobis sermo restat de ipsis. Vulgatum est prioribus seculis Acarnaniam à Taphijs & Telebois habitatam esse, eorumq; principem Cephalum ab Amphitryone dominum constitutum, adiacentes Tapho insulas, oramq; maritimam imperio tenuisse. Hinc autem usitatum ad Leucata saltum huic ipsi primo adscriptum fuisse ferunt, ut in superioribus enarrauimus. Postea uero quod Taphij Acarnanibus ante Cephalenum ac Laertæ aduentum imperitarint, ne uerbum quidem facit. Eos autem Ithacensibus

Olenus.

Lysimachia.

Hydra.

Arsinoë.

Conopa.

Pylena.

Acarnania.

Cephalus.

Leucatos saltus.

D

amicitia coniunctos fuisse asserit. Quocirca uel locorum ditionem nullo pacto illius tempore habuerunt, uel sponte cesserunt, uel inhabitandi societate usi erant. Quosdam uero e Lacedaemone qui cum Icaro Penelopes genitore uenerunt, Acarnaniam incoluisse opinio est. Nam & hunc & Penelopes germanos uitam agere, in Odyssaea poeta tradidit,

odysseus. οἱ πατρὸς μὲν ἐς οἶκον ἀπερρίγασιν ἐείδατο ἰκαρίων, ὡς κ' αὐτὸς ἐειδένωσατο δὴ γατρῶν. id est,

Olli in tecta patris properant habitare feroces Icarum cuius de semine filia pulchro. Et de fratribus,

odysseus. ἦδ' ἰν' ἄρ' ἴα πατὴρ τε λαοὶ γυνητοὶ τε κίλονται θυρμαχῶ γήμαδά. id est,

Germanique orti fratres, tum protinus illam Eurymacho pater & fratres nupsisse iuebant.

Penelopes pater.

Eos enim Lacedaemone habitasse, haud simile ueri est. nam Telemachus etiam eo proficiscens nequaquam Menelai domum reuertisset, nec illos aliam habitatio- nem tenuisset diximus. Verum Tyndarum eiusque fratrem Icarum, cum ipsos e patria eiecisset Hippocoon, ad Thestium Pleuroniorum dominum sese recepisse, si- mulque multum trans Acheloum plagam occupatam inter se partiuisse. Itaque Tyndarum accepta in uxorem Thestii filia Leda domum repetisse. At Icarum Acarnaniae partem adeptum substituisse, & ex Polycasta Lygaei filia liberos procreasse, Penelopen scilicet fratresque Penelopes. Nos autem in nauium catalogo demonstraui- mus Acarnanes in suscepta aduersus Ilium expeditione & connumeratos & militiae socios fuisse, in quibus nominatim dicebatur, qui ἠπειρον, id est terram continen- tem habitabant. Et item,

† πειρώνων. i. accepimus, audiuimus. Tyndarus. Icarus. Hippocoon. Thestius. Leda. Icarum sedes ubi Polycasta. Penelope.

In Catalogo. οἱ τ' ἠπειρον ἔχουσι δ' ἀντιπέραν γίνονται. id est,

Quique Epiron habent contrariaque arua colebant.

Epirus. Leucas. Acte. Alcmaeon. Diomedes.

Necdum sane Acarnania Epirus seu continens nominabatur, nec Leucas ἠδὲ κίον id est litus. At Ephorus negat militiae socios fuisse. Alcmaeonem enim Amphiarai filium unam cum Diomede, reliquisque Epigonis suscepto contra Thebanos pre- lio, reque bene gesta, cum Diomede societatem inisse, & cum illo de Oenei hostibus ultionem sumpsisse. Cumque illis Aetoliam tradidisset, ipsum Acarnaniam inuasisse, eamque prostratam subiugasse. Hoc in tempore Agamemnonem Argiuos aggressum, magna ex parte Diomedis complices facile superasse. Paulo post cum aduersus Ilium illa incidisset expeditio, ueritum ne Diomedes domum repetens proprium uendicaret imperium. Audiebat enim ingentes ad ipsum conuerti copias. nam illum quidem Adrausti, hunc uero patris successorem & heredem esse. Hac inquam ueritum & animo uersantem illos ad capeffendum Argos, et in belli communicationem & so- cietatem acciuisse, itaque Diomedem obsecutum in militiae partem accessisse, indi- gnatus autem Alcmaeonem neglexisse. Quamobrem solos Acarnanes in nullam cum reliquis Graecis militiae partem aduentasse. Haec rationes secutos (ut par est) Acarnanes, Romanos postea callide induxisse, ut expeditam ab eis libertatem, & suum uiuendi morem assequerentur, asserentes solos sese aduersus eorum maiores, & generis authores nullam militie sortem subiisse. Nec enim in Aetolorum conspira- tione, auxiliisque dinumerandis, neque seorsum per se memorarentur, nec omnino istud ipsum nomen in Homerico carmine inferretur. Ephorus igitur ipsam Acarnaniam ante Troiana tempora subditam iam Alcmaeoni faciens, Argos Amphilochium

Argos amphilo- lochium.

ab

ab illo condit
deriuari asseri
ri, sic ad dicen
perhibent. An
et animo feder
nientem (ut q
culliariter men
Aetolicis expo
allumere decre
tolos ad se scan
quippe cum E
conlyderanda
carnanes,
πορὴ γὰρ πρὸς πο
ἴται καὶ οὐδὲ μίλας
ἴται δ' ὅτι πρὸς πο
Qui quidem Pe
Agius atque Me
Pleuronem cla
Ambo aute
quocirca postq
bantur, nimiru
ducuntur, qua
νευρῶν τὸ τ' ἐμάχο
καὶ πόλεμ' ἔκλυον
Curetes pugna
Mecenia sub Cal
Haud enim si
nec Argiui ac Pe
mericum esse me
facile respondi
que nationis ei
gentem esse ac n
spicere quidem I
dicens, cum prop
cipio quidem Cu
mionis filius uen
appellatam se rec
uetustissimas Ae
lo Aemonis filio
nis fuisse habitat
dem ad Thermo
statuam insculpt
ἵππος οἰκιστὴρ τῶν ἀ
πρὸς ἀφ' ἧς τὰ δὴ δια
ἴη δ' ἵππων ὁ πρῶτος

ab illo conditum fuisse demonstrat, & Acarnaniæ nomen ab illius filio Acarnane deriuari afferit, & ab illius fratre Amphilocho, Amphilocham gentem nuncupari, sic ad dicenda extra Homericam excurrit historiam. Verum Thucydides & alij perhibent Amphilochum à Troiana reuersum militia, cum res Argi nequaquam ei animo sederent, hanc habitasse terram in fraterni potentatus successione uenientem (ut quidam aasserunt) quanquã alij aliter. Hæc quidem de Acarnania peculiariter memoranda succurrunt. Communiter autem quæ rebus implicantur Aetolicis exponemus, Aetolorum deinceps gesta narraturi, quæ præter iam dicta assumere decreuimus. Cum igitur Curetes quidam ad Acarnanes, quidam ad Aetolos adsciscant, & nonnulli à Creta, aliqui ex Eubœa genus duxisse aasserent, quippe cum Homerus quoque ipsorum meminerit, quæ ille dicit ante omnia consideranda sunt. Nam cum existimant illum potius Aetolos dicere quàm Acarnanes,

*πορθεί γὰρ τρεῖς πῦδες ἀμύμονες ἔξεργήοντο,
ἄγριος δὲ μέλας τρίτατος δὲ λυγρότατος οἰνός.
ἄκιον δὲ γὰρ πλοῦρῶνι καὶ ἀπεινῆ καλυδωνί. id est,*

Iliad. g.

Qui quidem Porthaonide fuerunt,
Agius atq; Melas eques acer, tertius Oeneus
Pleuronem claram & celsam Calydonia colebant.

Ambo autem hæc Aetolica fuerunt oppida, & in Aetolorum catalago feruntur, quocirca postquam Pleuronis habitatores, suo autem tempore Curetes esse uidebantur, nimirum Aetoli forent. Qui uero ijs contradicunt, elocutionis modo adducuntur, quando dicit,

*κουρήτων τ' ἐμάχοντο καὶ αὐτῶν οἱ μεναχάρμας
ἄμφι πόλιν καλυδωνί. id est,*

Iliad. i.

Curetes pugnant Aetolicis ense feroces
Mcenia sub Calydonis.

Haud enim sic proprie dixisset Bœotij ac Thebani inter se pugnam conferebāt, nec Argiui ac Peloponnesus. Explanatum nanq; superius est hunc eloquendi Homericum esse morem, & penes alios poetas tritū id esse sermonis genus, huic ergo facile responderi licet. Dicant autem illi quonam modo, si Pleuronij atq; Aetoli neque nationis eiusdem erant, eos inter Aetolos numerat. Verum Ephorus Aetolos gentem esse ac nunquam alienæ subiectos ditioni, præfatus est. Ceterum quoad respicere quidem hominum memoria ualet, inuiolatos à populatione permansisse dicens, cum propter locorum asperitates, tum uero rerum peritia bellicarum, principio quidem Curetes agrum cunctum occupasse testatur. At cum ex Elide Endymionis filius uenisset Aetolus, ipsosq; prælio uicisset, Curetes in Acarnaniam nunc appellatam se recepisse, Aetolos autem coniunctos Epeis domum reuertisse, ibiq; uetustissimas Aetoliæ ciuitates decem condidisse. Posteriore dehinc ætate ab Oxylo Aemonis filio qui ex Aetolia trāsmigrauit, Elin frequentibus introductis colonis fuisse habitatam, earum rerum testimonio adiecit epigrammata, Aetoliæ quidem ad Thermopylas ubi eligendorum magistratuum mos patrius erat ad A-

Oxylus.
Elis.Epigramma in
Aetoli statua.

*χώρης οἰκιστῆρα παρ' ἄλφειῶ ποτι δίναις
πρεφθῆντα σάδιον γέτορ οὐλυμπιάδῃ
ἦ δὲ θυμίων πῦδι αὐτῶν τόνδ' ἀνέθηκαμ*

D 2

αἰτωλοὶ σφειτόρας μνήμ' ἀρετῆς ἔθεσαν.
 Habitandæ telluris authorem ad Alpei uertices
 Educatum Olympio uicinum stadio
 Endymionis Ætolum, hoc autem erexerunt
 Ætoli, ut propriæ uirtutis monumentum spectaretur.

Alterum autem in Eleorum foro ad Oxyli statuam inscriptum est,

αἰτωλὸς ποτε τὸν δε λιπὼν αὐτόχθονα δῆμον
 κτήσατο κρητὴν γλῶσσοι πολλὰ καμῶν,
 τῆς δ' αὐτῆς γῆρας δεκάτοισι αἶμον ἔχον
 ὄφυλ' ἀρχαίῳ ἐκτισε τῶνδε πόλιν.

Hanc olim Ætolus linquens ab origine gentem
 Curetum terras hastæ sudore parauit.

Idem annis decimus stirpis satus Emone forti,
 Oxylus hanc ueterem construxit mœnibus urbem.

Mutua sanè quidem Eleorum & Ætolorum inuicem cognationem per hæc epigrammata recte significat, quo fateantur utriq; non modo cognationem, sed etiam inter se authores esse. Ex quo eos mentiri arguit, qui non Eleorum Ætoles, sed Ætolorum Eleos esse colonos asserant. Scripturæ autem & sententiæ dissonantiam, & hic eadem ostendisse uidetur, quam nos in Delphico apposuimus oraculo. Cum enim inuiolatos à populatione, quoad respicere quidem hominum memoria ualet, dicat Aetolos & Curetes principio hunc agrum occupasse, hoc utique consequens dictis afferre debebatur, Curetas tempus adusque suum terram Aetoliam possidentes permansisse. Sic enim inuiolata à populatione, & nunquam alienæ subiecta ditioni uocari debebat. Verum promissi factus immemor, non istud infert sed oppositum, quod ab Elide proficiscente Aetolo & ipsorum facto per bella uictore, Curetes in Acarnaniam se receperere. Quænam igitur est alia populationis proprietas, quàm bello superari, agrumq; relinquere? Hocq; ipsum apud Eleos epigramma testatur. Nam Aetolus inquit Curetum terras hastæ sudore parauit. Fortasse dixerit quispiam ipsum, inuiolatam à populatione Aetoliam afferere, ex quo nomen istud adepta sit, post Aetoli præsentiam. Verum intelligentiæ rationem abstulit, cum in sequentibus dicit plurimam populi partem in Aetolis permanentis, hanc Epeorum esse inquit, & cum postmodum ipsis cõmixti Aeoles fuerint, qui unà cum Bceotijs è Thessalia cõmigrarunt communiter cum ijs oram tenuisse. Nunquid igitur contingit alienum inuadentes agrum pariter cum possessoribus partiri sine bello, quibus quidem nulla tali opus sit communionem, uel hoc quidem credibile non est, at cum eis quos per arma deuiceris æqualem in sortem conuenire credibile. An igitur aliud est populatio quàm per arma superari? Apollodorus etiam inquit, Hyantes è Bceotia aduentantes scriptum esse & Aetolorum accolos factos. Verum ipse perinde ac bene recteq; confecta superaddit, Hec itaq; ac talia diligenter accurateq; tractare consueuimus, cum res aliqua uel in dubitationem afferitur omnino uel falsam habet opinionem. Ephorus sanè cum talis existat, tamen reliquos antecellit, eumq; Polybius ipse studiosè collaudat. Ac de rebus (inquit) Græcis, Eudoxus quidè bene, cæterum Ephorus optime exponens differit de edificijs, de cognationibus & transmigrationibus, de urbium authoribus. Nos autem (inquit) quæ in præsentiarum sunt apertius declarabimus, & de locorum situ & de interuallis. Hoc enim locorum descriptioni proprijsimum est. Sedenim à Polybi

Curetiū sedes.

Aetoliæ nomē.

Hyantes.

Ephorus.

lybi cum aliorum
 Græciam, uerum
 aboro alijsq; con
 digneris oportet
 re deficiamus pec
 tem melius expl
 autem adhuc tal
 num accedunt, q
 quod regione h
 tes autem Ætolo
 quod Pleuroniu
 tatum, Æoles in
 autem Euboeus
 pobellum geren
 ab occipite capil
 peras, id est, detor
 ronis loca postm
 tota feruarent c
 utranq; natione
 minenti Curete
 iliquet, sicut Sop
 bifariam (ut di
 memorant. Pleu
 ces, qui secundu
 inuicem q; p
 Pleuronamq; co
 Thestium tan
 rat Oenei, Altha
 Thestiadis ingru
 credimus. Vta
 dicitur,
 p
 Curetes & pugn
 Hæc quidem
 nominis similitu
 ca & de Curetibu
 coluerunt, ab illis
 Silenisq; & Bacc
 ministros Cureta
 ficis nonnullis im
 uilouis infantia
 in Idæ Troianæ
 cum alijs eisdem
 chinas ostendan
 inter eos esse disti

lybi cum aliorum sententias ac opiniones de distantijs introducas, nō solum extra Græciam, uerum etiam intra Græciam, & nūc quidem Posidonio, nunc Artemidoro alijsq̄ compluribus iudicia distribuas, & nobis ueniam præstes minimeq̄ indigneris oportet, si ab talibus uiris historiam ingentem transferentes aliqua in parte deficiamus peccamusue, uerum satis † habere, si cæteris maiorem dictorum partem melius explicemus, aut per ignorationem omiffa, apponamus. De Curetibus autem adhuc talia feruntur, quædam propius ad Aetolorum scripturas & Acarnanum accedunt, quædam autem longius absunt. Prope quidē qualia protulimus, quod regionē hoc tempore Aetoliā nūcupatam habitauere Curetes. Aduentantes autem Aetolos cum Aetolo, ipsos in Acarnaniam expulisse. Talia etiam feruntur quod Pleuronium agrum ab Curetibus habitatum, & proinde Cureticum uocatum, Aetoles inuadentes interceperunt, possessoribus eius eiectis. Archemachus autem Euboeus Curetas inquit Chalcidē incoluisse, assidue uero de Lilanto campo bellum gerentes, cum hostes anteriorem captarent cesariem, eosq̄ distraherent, ab occipite capillatos extitisse, à fronte detonsos. Vnde ἀπὸ τοῦ κεφαλῆς, id est, tonsura κρητῆρας, id est, detonsos appellatos, & in Aetoliā habitatum migrasse. Cumq̄ Pleuronis loca postmodū occupassent, trans Acheloum oram incoluisse. Vbi cum in tonsa feruarent capita, Acarnanes uocari cœpisse. Pleriq̄ uero ab heroē quodam utranq̄ nationem nomen tenuisse aiunt, alij à monte quodam Curio Pleuroni imminenti Curetes nominatos. Hanc uero Aetolicæ nationis tribum quandam esse liquet, sicut Sophienses, Agræosq̄ & Eurytanes aliasq̄ complures. Aetolia autem bifariam (ut dictum est) diuisa, Calydoniam plagam ab Oeneo regnatam fuisse memorant. Pleuroniam uero aliqua ex parte Parthaonidas habuisse, Agrij complices, qui secundum poëtam,

ἠκεον γὰρ πλεϋρωνίη καὶ ἀπεινή καλυδῶνι. id est,

Pleuronamq̄ colunt muro & Calydonia præaltam.

Thestium tamen Pleuroniam tenuisse, qui Curetum ductor, socer quidem fuerat Oenei, Althææ uero pater. Bello autem aduersus Oeneum & Meleagrū ab Thestiadis ingruente, ob suis caput & spoliū secundum apri fabulam, si poëtæ credimus. Vt autem probabilius fit & uulgatum est, pro regionis parte. Nam sic dicitur,

κρητῆρες τ' ἐμάχοντο καὶ αὐτῶσι κρητῆραροι. id est,

Curetes & pugnaces Aetoli belligerabant.

Hæc quidem prope, longe autem & extra materiam sunt quæ alioquī propter nominis similitudinem, ad idem per historicos adducuntur, quæ quidem Curetica & de Curetibus eo modo dicuntur quo & de illis, qui Aetoliā Acarnaniamq̄ coluerunt, ab illis quidem differunt, similia uero magis sunt sermoni, qui de Satyris Silenisq̄ & Bacchis & Tityris habetur. Tales enim demones quosdam deorum ministros Curetas uulgant. Quidam uero res Cretenses ac Phrygias edidere, sacrificijs nōnullis implicitas, partim mysticis, partim aliquo pacto cōtentas tradidere, uti Iouis infantiam in Creta educatū, matrisq̄ deorum ceremonias, in Phrygia & in Idæ Troianæ locis celebrādas. Quibus sanè in sermonibus magna uarietas est, cum alij eosdem esse Curetas & Corybantes, & Caberos & Idæos Dactylos & Telchinas ostendant. Alij cognatos inter se & pusillas quasdam ipsorum differentias inter eos esse distinguant. In hoc autē uniuersū tradunt esse quosdam spiritibus af-

*ἀγανδρ. i. bo.
ni consulere.
potius.
Cureticus de
ger.
Pleuronius de
ger.
Lilantus campo
pus
Curetes unde.
Acarnanes unde.
de.
Curio mons.
Sophienses.
Agræi.
Eurytanes.
Aetolia partes
Parthaonides.

Calydon.
Pleuron.
Thestius.
Althæa.

Satyri.
Sileni.
Bacche.
Tityri.

Corybantes.
Caberi.
Idæi Dactyli.
Telchines.
Curetiū aliano
minis ratio.

n est,

nationem per hanc
cognitionem, sed
Eteorum Aetoles,
sententiæ disto
apposuius ce
idem hominum
occupasse, hoc u
sque suum terram
latione, & nunc
factus immemor,
etolo & ipsorum
nam igitur est alia
re. Hocq̄ ipsum
terras hactenus
atione Aetoliā
rum intelligenti
m in Aetolis pos
s cōmixti Aetole
iter cum ijs oram
ariter cum posse
nitione, uel hoc
qualem in sortem
superari: Apoll
te & Aetolorum
er addit, Hæc itaq̄
uel in dubitatio
cum talis existit
Ac de rebus
exponens disto
authoribus. Nos
& de locorum situ
t. Sedenim o P
lybi

flatos, & Bacchicos, in q̄ armorū agitatione tumultuosa, & cum strepitu ac fragore cymbalisq̄ ac tympanis & armis item atq̄ tibijs uociferationibusq̄ inter sacrificandum stupefacientes, in q̄ ministrorum habitu, publica modo quodam sacra factitantes. Hæc & Samothracum esse in Lemno & alia plura, quia n̄dem ministri uocitentur. Verum enim uero omnis huius generis theologicus est contemplationis modus, nec ab philosophorum perscrutatione alienus. Postquam autem nominis similitudine de Curetibus historici in unum dissimilia coëgerunt, nec ipse amplius in digressionis parte de ipsis uerba facere uerebor, physicam rationem historiae familiarē adijciens. Atq̄ nonnulli hæc illis coniungere uolentes, cuidam probabilitati forsan inherēt. Curetas enim Ætoliā habitantes nomen hoc adeptos esse ferunt, quia sicuti *Λόραε* hoc est puellę, muliebres longas stolas induunt. Eiusmodi nã que imitationem Græcis esse. Et laones *ἐλαγχίτωνας*, id est trahistolos dici. Rumor est Leonidæ commilitones egressos in prælio multos comptos pectine, contemptui ac ludibrio fuisse Persis, contrā uero in ipsa pugna inuictos admirationi habitos. Simpliciter autem accurata quædam ars in tonsura & enutrienda casarie circa illorum capillos consistit. Vtrunq̄ uero puellarum puellorūque proprium & consuetum est. Quo fit ut multifariam noscendi nominis rationem & etymologiam Curetes habere facile copiosęque uideantur, credibile & armiferam illam saltationem ab eis prius introductam, qui circa comam atq̄ stolam exercitati fuerent ut Curetes uocarentur. Quod quidem negotium occasionem illis præbuisse crediderim, ut fortiores in re militari cæteris euaderent & uersatam inde armis uitam haberent. Itaq̄ eodē insignitos nomine, Curetas ipsos appellari, qui in Eubœa sunt, quiq̄ in Ætolia & Acarnania. Homerus autem etiam milites nouos hoc appellauit nomine decernens inquit,

Ἰλιάδ. 1. Δῶρα δὸνς παρὰ νηὸς γίνεσθαι ὡς ἀχιλλῆϊ, χλιβοὶ ἰπὸ στυμφῶ. id est,

Præstantes inter Achæos

Munere de celeri ditissima puppe referent,

Quæ modo polliciti forti fueramus Achilli.

Δῶρα φέρον Λορῶτες Ἀχαιοί. id est,

Munera portabant citius Curetes Achæi.

De Curetum quidē etymologia hæc hæctenus. Armifona uero saltatio militari de more & Pyrrhicha & Pyrrhichius ipse indicio sunt, qui huiusmodi repertor exercitiij pro iuuenibus ad militarem pueritiã fuisse perhibetur. Quod autē tot in unum nomina referantur, et in ipsorum notitia subsit theologia, cōsiderandum nūc uidetur. Cōmune profecto, tam Græcorū quàm barbarorum est, sacrificia festiua cum

Resistunt uer ad animorū relaxationis exco-gitate.

animorum remissione agitare, aliqua quidem cum numinis afflatione, quam rem *σὺν γῆθοσιασμῶ* appellant. Aliqua uero absque inspiratione tali. Præterea nonnulla cum musica, nonnulla sine. Quædam etiam occulta significatione hoc est mystica, quædam aperta, hoc autem sic ipsa natura insinuat. Nam ipsa remissio mentem ab humanis negotijs abducit, ac intellectum reuera ad diuinitatem conuertit.

Enthusiasmus.

Et ipse enthusiasmos, hoc est, numinis afflatio, diuinam quandam inspirationem habere uidetur, & ad uaticinandi genus proxime accedere. Ipsa uero occulta sacrorum significatio, id est mystica numen honestat, eius naturã imitans, nostrūque

Musica.

sensum effugientem. Musica quoq̄ circa saltationem & harmoniã cantūq̄ uersata oble

oblectatione
Recte enim illi
sint. Rectius q̄
re, & philosoph
ex musicis, ad
liquisq̄ talibu
ra exactius in
gorici, philoso
monia constan
muse & Apoll
appellant, celeb
perinde ac om
corum totum c
ricum, & sacro
Musis & ceter
rum ducem da
horum deorum
presides, hic au
sunt, eruditi or
Cereris quiden
ni, Satyri, Bacc
quos Tityros
id est orgia mi
hos Curetas no
bus agilitatem e
turnum intro
ro dolores parie
salutem pro uiri
mere. Illi cum ty
curiose circumfi
agnoscat infante
retes itaq̄, id est c
id est alimoniam
cuti, quasi circa l
operationes sum
uero Phryges T
nore, eius Orgia
& deam Phrygia
fruntiam & Cy
tes, non ex eadem
dem & Corybar
quidem in dithy
Anteq̄ serperet l
Recordatur au

oblectatione & artis pulchritudine, ad deitatem nos ipsos tali de causa continuat. Recte enim illud dictum est, mortales tunc maxime deos imitari quando benefici ^{Beneficis salis} sint. Rectius quis dixerit, quando foelices sint, quod gaudere est & festos dies agere, & philosophari & musicam attingere. Non enim ad deteriora si quis lapsus fiat ex musicis, ad uoluptates artificia conuertentibus & conuiujs, altaribus, scenis reliquisq; talibus, negotium quidem ipsum accusetur. Ceterum disciplinarum natura exactius inquiratur hinc habens initium. Quocirca Plato & ante illum Pythagorici, philosophiam musicam uocauerunt, uniuersumq; mundum concentu & harmonia constare differunt, omne musicum genus, deorum opus arbitrati. Sic & dea musæ & Apollo musarum dux, & tota poetica diuinorum cantuum, quos hymnos ^{Musæ. Apollo. Hymni.} appellant, celebratrix. Eodem modo & moralem apparatus musicæ attribuunt, perinde ac omne rectum mentis officium penes deos existat. Plurimi igitur Græcorum totum ceremoniale negotium quod Orgia uocant, Bacchanaleq; & Choricum, & sacrorum mysteria Libero patri attribuerunt, & Apollini & Hecataë & Musis & cæteris, Iacchum autem uocant & Dionysum & Cerealium mysteriorum ducem dæmonem, arborumq; creationes, Chorea etiam sacrorum solennia horum deorum communia sunt. Musæ uero & Apollo, illæ quidem chorearum præsidæ, hic autem & harum & diuinationis magister. Musarum autem ministri ^{Musarum ministri.} sunt, eruditi omnes proprieq; musici. Apollinis uero sunt & isti & uates uniuersi. ^{Apoll. ministri.} Cereris quidem sunt antistites, tediferi, & sacrorum interpretes. Liberi autem Sileni, Satyri, Bacchæ, Lenæ, & Thyiæ & Mimallones & Naiades & Nymphæ, & quos Tityros uocant. Hæc & ipsa Iouis sacra in Creta per solennem ceremoniam, id est orgiasmi ritum celebrantur ministrisq; talibus. Baccho autem adsunt Satyri, hos Curetas nominabant, adolecentes quosdam, armisonam quandam cum saltibus agilitatem edentes, proferentes quandam de Iouis origine fabulam, in qua Saturnum introducunt, mox filios ut in lucem editi fuerint, deuorantem, Rheam uero dolores pariendi dissimulare conatam, natum infantem longe ablegantem, & ei salutem pro uiribus comparantem. Quam quidem ad rem adiutores Curetas assumere. Illi cum tympanis taliq; strepitu, armisonantiq; chorea tumultuantes, deam curiose circumstant, ut Saturnus attonitus, & obliuione inuolutus, auulsam non agnoscat infantem. Eadem autem cura studioq; ab ipsis nutriendi commendari. ^{Curetæ rufus alia etymol.} Curetes itaq; id est curatores, uel quia nuper ei ministrarent, uel quia Iouis *κρητοφίαν*, id est alimoniam (utrunq; enim dicitur) operati sint, appellationem hanc sunt affecti, quasi circa Iouem Satyri quidam extiterint. Tales igitur Græci ad Orgiorum operationes sunt. Berecyntes autem natio quædam inter Phrygas est. Simpliciter uero Phryges Troësq; prope Idam habitantes Rheam præcipuo uenerantur honore, eius Orgia frequentantes. Hanc quidem deorum matrem uocant & Vestam, & deam Phrygiam magnam, à locis Idæam & Dindymenam & Pylenam, & Pissinuntiam & Cybelen. Græci sanè ministros eius nuncupant uno uocabulo Curetes, non ex eadem fabulatione, sed alteros quasi ministros Satyris in partem. Eosdem & Corybantes nominant. Talium uero sensuum testes sunt poetæ. Pindarus quidem in dithyrambo, cuius initium est, ^{Curetæ ministri.} *πρην μὲν ἔπειτα χοροδονίας τ' ἀοιδὰν διθυραμβῶν.*

Anteq; serperet longiore tractu cantus dithyrambo.

(inquit,

Recordatur autem hymnos Libero de patre, & priscos & nuperrimos transgressus

σοί μὲν κατ'ἀρχὴν μᾶτερ πατέρα
 πρόταλ' αἰδομένη τε δ' αἶς ὑπὸ ξανθοῖσι πεύκαις.
 Tibi sanè mater inchoat,
 Adraſti magni cymbalorum ſtrepitus,
 Et fax ardens flauas ſub pinos.

Et reliqua communia eſſe & Græcis & Phrygibus, quæ ad Liberum patrem ri-
 te colendum pertinent, & ad deorum matrem monſtrata ſunt. Euripides quoque
 in Baccharum tragœdia, Phrygibus quæ ad Liberum Lydia conferens, ſimilia
 eſſe facit, & ſecundum Homerum,

Euripides.
 Bacchis, ἀλλ' ὡς ἄπρωσαι τιμῶλον, ἔρυμα λυδίας
 θύσσος ἐμὸς γυναικίς,
 ἐμὰ δ' εὐρήματα. id eſt,

Sed ò mulieres meæ,
 Cœtus meæq̄ inuenta,

Tmolus. Quæ Tmolium Lydiæ caſtellum incolitis.

ὦ μάκαρ ὄσις ἑνδ' αἰώνων
 τὰτ' ἐμὰ πρὸς μεγάλας
 ἀνὰ θύρσων τε τινάσσων,
 Beate qui uita ſœlici
 Measq̄ à magna
 Vibransq̄ pampinum

Βρόμιον παῖδα θεῶν θεῶν
 φρυγίῳ δὲ ἀγῶν,
 Bromium deo natum, deum,
 A Phrygijs montibus,

Cretenſem etiam rem hiſ iungit ad hunc modum,

ὦ θαλάμῳ μα κρητῶν
 διογενέθρες γῆαιλοι
 βυρσόπινόντε κύκλωμα τόδ' εἶ
 ἀνὰ δὲ βακχίῳ σωτόνῳ κέρας
 αὐλῶν πνεύματι, ματρός τε βίας εἰς
 παρὰ δὲ μαινόμενοι σάτυροι
 εἰς δὲ χορεύματα
 αἶε χαίρει δ' ἰόνυσος.

O ſedes Curetum
 Iouis genitores, ubi tibiæ,
 Vbi byrſa tenſum orbem hunc
 Cornu quoq̄ Bacchico tono,
 Tibiarum flatu magnæq̄ matris ad
 Ad ſunt furentes Satyri
 Choreasq̄
 Quibus gaudet Bacchus.

In Palamede chorus loquens inquit,

οὐ σὺ δ' ἰόνυσῳ κομῶν
 τυμπάνων ἰακχοῖς

Rurfusq̄,

βιωτῶν ἀγιστεῖα,
 ἔρπων κυβέλας θεμιστεύων
 κισῶν εἰφανοθεῖς θεραπεύει.

Sacris operaris
 Ortas Cybele ceremonias facis,
 Colis hedera coronatus.

Item Baccha,

διόνυσον κατὰ γυσοῖ
 ἰλλάδ' εἰς θυρυχώρεος ἀγῶας.
 Dionysum deducunt
 Ad Græciæ terræ plateas.

id eſt,

Religioſίq̄ Cretes
 Vbi triplices criſtæ,
 Mihi Corybantes excogitarunt
 Sonumq̄ Phrygiarum (rū.
 Manū poſuerūt ſonorū Euantū Baccha
 Matremq̄ Rheam clamitarunt,
 Addiderunt triennales,

ὅς ἂν ἴδαν τέρπειται σὺν ματρὶ φίλῃ
 καὶ σέλινον ἔμαρσύναν

εἰ δὲ

ὡδὲ Ὀλύμπου συνάγοντες εἰς εἶν

Non cum patre Libero lasciuens,
Tympanorum sonitu,
Et Olympū congregantes in unū,

Ἐὐρετὰς ἀνδρῶν ἰσοροῦντες. id est,

Qui per Idam lætatur chara cum matre
Et Silenum & Marfyam
Et tibiaram quærentes repertoires.

Celebrantesq̄ rursus Bacchica & Phrygia simul conferunt. Idamq̄ sæpenumero & Olympum confuse resonare faciunt. Colles quidem quaterni sunt Olympi *olympi colles* nomine uulgati, Idæ scilicet ad Antandri plagam. Est & Mysiæ Olympus, Idæ quidem finitimus, nō tamen idem cum Ida. Sophocles profecto cum Menelaum *sophocles.* ab Troia sollicitum discessu faceret, in Polyxena paulisperq̄ Agamemnonem subfistentem placandæ Mineruæ gratia, Menelai sermonem inducit,

ὃν δὲ αὐθι μίμνων κατ' ἰδαίαν χθόνα
πώμνας Ὀλύμπου συναγαγῶν θυηπόλῃ.

id est,

Tu hic consistens ad Idæam tellurem,
Ex Olympo greges adunans immola.

Tibiæ sonitu ac fistula cymbalisq̄, ac tympanis aut crotalis, clamoribusq̄ & ouationibus, pedumq̄ pulsibus, quibus propria quædam reperiunt nomina, per quæ ministros saltatoresq̄, & sacrorū cultores appellabant, Caberos scilicet & Corybantes, & Panes, & Satyros & Tityros ipsumq̄ deum Bacchum. Item Rheam, Cybelem & Cyben & Dindymenam, & loca ipsa & Sabazius Phrygiorum est, & modo nescio quo, ipse etiam qui matris puerum Liberi patris comitibus tradit. Similia sunt & quæ apud Thraces celebrantur, quæ Cotytia & Mendidia, apud quos & Orphica initium habuerunt. Ipsam sanè Cotyn quæ apud Edonos colitur, & eius instrumenta memorat Æschylus,

ὃ μὲν γὰρ χερσὶ βόμβικας ἔχων τόνου κάματον διακτυλόει κρημ

πιμπλησιμέλῃ, μανίας ἐπαγωγὸν ὁμοκλάμ,

ὃ δὲ χαλκοθέοις κοτύλαις ὀψοβεί.

id est,

Hic manibus bombicam tornatam tenens digitis tactilem
Modulos complet sonum allectorem furoris.

Ille æneis urceolis tinnit.

Rursusq̄,

Ψαλμός δ' ἀλαλάζει

ταυροφθογοὶ δ' ὑπομνηδονταὶ ποθεῖν

ἔξ ἀφανῶς φοβέριόιμοι τυμπάνου δ' ἠχῶ,

ἠδ' ὑπογείου βροντῆς φέρεται βαρύτερης.

Modulus editur,

Mugiunt ex occulto taurifoni mimi,

Grauis tympani sonitus,

Quali tonitrū subterraneum fertur, montanaq̄ habentes instrumenta ministros.

Liberi patris mox indicat & tibias torno factas. hæc enim Phrygijs similia, ut par est. Quippe cum à Thracibus Phryges coloniam duxerint, sacra pariter inde attulerunt, Liberum quoque patrem & Edonum Lycurgum in unum congregantes, mores in sacris similes insinuant. E cantu autem & harmonia instrumentisque & musica etiam tota Thracia, Asianaq̄ putata est. Nam manifestatur id ex locis, in quibus cultæ sunt musæ. Nam Pieria & Olympus & Pimpla & Libethrum quondam loca fuere Thraciæ & montes, quos nunc Macedones possident. Quiq̄ musis Heliconam consecrarunt, Thraces fuere, Bœotiæ accolæ, ut ἢ qui Libethriadum nympharū antrum consecrarunt, & qui prisca musæ curam

Caberi.

Panes.

Satyri.

Tityri.

Cybe.

Sabazius.

Cotyti.

Mendidia.

Cotys.

Orphica.

Æschylus

Edonis.

Musarū loca.

Pieria.

Olympus.

Pimpla.

Libethrum.

Helicon.

Ephorus. Studiumq̄ dederunt, Thraces fuisse perhibentur, Ephorus, Orpheus, & Musæus
 Orpheus. & Thamyris. Ob id etiam Eumolpo inde nomen inditum est, id est, cantori opti-
 Musæus. mo, quiq̄ Baccho totam Asiam tenus India consecrarunt & ad eius cultum uendi-
 Thamyris. carunt illinc, magnamq̄ musicæ portionem ꝑ tradunt. Vnde quidam Asiaticam
 Eumolpus. inquit citharam percutiens, alius tibias Berecynthias uocat, atq̄ Phrygias. Instru-
 * μεταφορικῶς,
 id est, transferūt
 Tibia. mentorum etiam quædam Barbarum obtinent uocabulum, Nabras & Sambuca,
 Cithara Asia: Barbitosq̄ & Magades aliaq̄ complura. Athenienses autem sicuti reliquis in res-
 tica. bus, hospitem & externorum studiosi perstiterūt, sic & in deis. Externa enim mul-
 Tibia Berecyn- ta suscepere sacra, ita ut in comædijs complura & Thracia & Phrygia decantata
 tia. sint. Plato nanq̄ Bendidiorum mentionem fecit, Phrygiorum autem Demosthe-
 Phrygia tib. nes. probris enim insectans Aeschinis matrem pariter & ipsum, ut qui cum matre
 Nabra. conuiueret, comitaretur sacra colenti simulq̄ saltaret. Interim crebro clamitās Euce-
 Sambuca. Sabœ & Attes hyes, quæ quidem omnia Sabaziorum ritu prolata sunt & matre
 Barbitos. perdocta. Hæc insuper de dijs istis eorumq̄ nominum uarietate reperies, quodq̄
 Magades. non modo deorum ministri uocentur, sed etiam dei. Hesiodus quidem Hecataeo
 Oreades. & Phoronei filia quinque filias extitisse dicit, è quibus Oreadas, id est montanas
 Curetes tibici- Nymphas, deas fuisse, abiectorū quoq̄ stirpem Satyrorū & ignauorū, & Curetas
 nes. deos lufores, & saltatores dici, quiq̄ iterū de Pheroneo uolumen conscripsit, tibicia-
 Chalcaspides. nes, & Phryges Curetas asserit. Alij uero terrigenas & χαλκιάσπιδες, id est, ære scuta-
 tos. Alij autē nō Curetas, sed Corybātes Phryges esse, illos uero Cretenses atq̄ pri-
 Chalcidenses. mos quidē in Eubœa induisse arma ærea, unde & ipsos Chalcidenses dictos. Alij
 Rheæ ab Titanibus tributos Corybantes ministros, armis instructos, è Bactriana
 Curetes Iouis profectos, quidam etiam è Colchis aiunt. In Cretensi uero historia, Curetes Iouis
 custodes. educatores nuncupantur atq̄ custodes, è Phrygia transmissos in Cretam ab Rheæ.
 Telchines. Sunt qui memorent Telchines in Rhodo nouem fuisse Rheæ comites in Cretam,
 qui quoniam Iouis alendi curam gesserunt, Curetes nominati sunt. Alterum uero
 Cyrbantes sa- horum Cyrbantem sacerdotem & Pydnae urbis conditorem, Praxijs occasionem
 cerdos. præbuisse penes Rhodios, ut uulgarent, Corybantes dæmones esse quosdam Mi-
 Pydna. neruæ & Solis filios, uel ut alij, Saturni filios Corybātes, alij Iouis & Alliope Co-
 Corybantes. rybantes. Quos quidem aiunt eosdem esse, qui & Caberi. Abijisse autē istos in Sa-
 Samothracia. mothraciam, quæ prius Melita dicebatur, eorum uero actiones mysticas esse. Hæc
 Melita. quidem minime approbans Scephius, istarum coadunator fabularum, cum nul-
 Caberis. lum in Samothracia mysticum uerbum de Caberis proferatur, apponit pariter &
 Stesimbroti Thasijs opinionem, quod in Samothracia Caberi sacra perfecerint, eos
 Caberus mons sic uocari, author ille est, quodam ex monte qui in Berecynthia regione Caberus uo-
 citatur. Nonnulli sanè Curetes Hecatae ministros arbitrantur, qui cum Coryban-
 tibus ijdem sunt. Rursum Scephius affirmat, Rheæ honores in Creta nusquam
 usurpari, nec ea in regione eum morem esse, Euripidis uerbis contradicens, sed tan-
 tummodo in Phrygia & Troade, qui uero id dicant, fabulamētis magis uti quàm
 Ida mons. historijs. Quibus quidem adiumento esse forte locorum similitudinem. Mons
 Dicte. enim Ida & Cretensis & Troicus est. Ac Dicte & in agro Scephio est locus, & in
 Pydna. Creta mons. Collis uero Idæ Pytna est, à quo & urbs Pytna sacra memoratur.
 Hippocoroniu. Hippocorona item Adramyttinae oræ, & Hippocoroniu in Creta est, Samoniūq̄
 Samonium. insula promontoriū in ortum uergens, & campus Neandriæ terræ & Alexādræ.
 Neandria ter- Acusilaus uero Argiuus creatū Cabera & Vulcano Camillū refert, ex quo quidē
 ra.

tres nati sunt Caberi, e quibus nymphæ Caberides. Pherecides autē tradit ex Apolline ac Rhytia nouem Cyrbantes esse progenitos, Samothraciamq; incoluisse. Ex Cabera uero Protei filia, & Vulcano tres Caberos totidē nymphas Caberides oras, utrisque autem templa esse dicata. In Lemno uero præsertim ac Imbro Caberos honori habitos contigisse, sed & in Troia per urbes. Ipsorum autem nomina mystica sunt. Herodoti quoq; testimonio apud Memphin etiam Caberorum sicut & Vulcani, phana extitisse, eaq; deleuisse Cambysem. Ea uero loca dæmonum istorum honore uacua prorsus esse. Et Corybantium est templū in Amaxitia ora in Alexandreorū regione, iuxta Sminthium, & Corybissa in agro Scepsio, ad fluiuium Heurientem & uicū cognominem atq; etiam torrentem Æthaloënta. Vero autem inquit Scepsius similius est, eosdem esse Curetes & Corybantes, qui in matris deorū sacrificijs armati saltantes, casti & pueri sunt assumpti. Ideo autem Corybātes appellari, quia inter saltandū capita iactent, quod *κορυμβεύ* dicitur, quos *βουτάρμονες* uocat Homerus poëta,

βουτάρμονες id est, Eugeage Pheacum Betarmones egregij adsunt.

Hinc qui capita saltando iactant & numine aspirantur & furijs agitantur, Corybantas dicimus. Sunt qui dicant Idæos Dactylos eos appellari primos sub Idæ radices habitatores. Nam pedes montium, ima radicesq; uocari, summa uero uertices. Omnes igitur particularum extremitates circa Idam deorum matri esse consecratas. Opinio item Sophoclis est, quinq; primos uiros fuisse, qui ferrum excogitantes primum fabricauerunt, aliaq; permulta mortaliū usui necessaria. Eorum quinque etiam extitisse sorores. Ab eo itaq; numero dactylos, id est, digitos nūcupatos. Alij sanè alio modo fabulantur, dubia dubijs accumulantes, uarijs ac differentijs nominibus ac numeris utentes, e quibus Salaminum quendam nominant, & Damnaneum & Heracleum & Acmonem. Quidam etiam eos indigenas Idæ, quidam uero inquilinos asserunt, & omnes illos primos in Ida ferrum fabricasse narrant, omnes magos ipsos & incantatores fuisse intelligunt, & circa deorum matrem sedulos in Phrygia, affines Idæ domos tenuisse, Phrygiam Troadem uocantes, quia Phryges propinquos Troia populata uictores occupassent. Existimant autem ab Idæis Dactylis, Curetes & Corybantes fuisse prognatos. primos etenim in Creta genitos uiros centum, Idæos Dactylos nūcupatos, a quibus quidem procreatos Curetes nouem extitisse. Horum singulos uiros decem genuisse, ex quo Idæos Dactylos nominauerunt. Producti quidē sumus ut hisce derebus amplior a nobis sumeretur oratio, quanquam fabulamentorū studio minimè teneamur, quia hæc ipsa negotia theologicū genus attingant. Omnis autē sermo de deis uetustas opiniones fabulasq; scrutatur, occultius insinuantes priscorum cogitationes derebus ipsis naturales, & inter differendū fabulā semper exponētes. Vniuersa uero ænigmata diligēter soluere nequaquā facile, exposita uero in medio fabulosoꝝ rū copia, partim quidē inter se cōcordantiū, partim uero aduersantiū dare e contra facilius est, quidnam ex ipsis uerū esse cōiectemus, quale est montanas euagationes & eorū etiam qui diuinitati student, & ipsorū quoq; deorum & ipsas numinis inspirationes iure fabulātur, eandē ob causam qua caelestes arbitrātur esse deos, & ad prouidentia aptos, tum ex ceteris tū ex parte missis rerū significatiōibus. Montanæ igitur uagationi inquisitio conuenit ac uenatio indagatrix eorū quæ ad uitæ usum

Caberides. Cyrbantes.

Cabera.

Amaxitia ora.

Corybantium.

Corybissa.

Heuries.

Curetes & Corybantes idem

Corybantes

unde.

odysf. d.

Betarmones.

Pedes montiu.

Vertices mot.

Cybele.

Ferri inuentio

res.

Dactyli eor ap

pellati.

Phrygia.

Troas.

Idæi dactyli

eor.

cognata esse appareant. Numinum enim afflatio, & cultus religiosus ac diuinitio aggregandi & allecandi uim habet, & artis magicæ uicinitatem. Tale illud est studiolum ad artes Bacchanales exercitium, simul & Orphicas, sed ipsis satis est. Postquam autem de Peloponnesi prius quidem alijs insulis, simul etiam Corinthiaco sinu, & de adiacentibus ante illum discurremus, deinceps de Creta differendū est.

Creta. Ipsa enim magis quàm Peloponnesus supraq̄ circumadiacentes Cretæ insulas ad orientem spectat, in istis & Cyclades & Sporades sunt, Illæ quidem memoratu dignæ, hæ autem parum insignes. Nunc sanè de Creta ante omnes edifferamus. Eudoxus igitur ipsam in Ægæo sitam esse pelago tradit. Non autem sic dicere oportet, sed ipsam inter Cyrenæam & Græciam, eam dico quæ à Sunio usq̄ ad Laconiam locata est, in longitudinem hinc ab oris æqualiter disinctam ab occasu in ortum, ab Septentrione quidem Ægæo perfunditur pelago, simul & Cretico. Ab austro autem Africano alluitur, Ægyptium attingente pelagus. E promontorijs autem illud occidentale est, uergens ad Phalarna, latitudinem habens ad stad. ducenta, & in duo diuiditur promontoria, è quibus quod spectat in Notū *κρη μετωπον*, id est, frons arietis appellatur, Arcticū uero Cimarum, Orientale autem Samonium est, in ortum plus quàm Sunium non multo uergens. Magnitudinem quidem definit Socrates, quem Apollodorus exacta diligentia insulæ tractum testatur explicare, longitudinem quidem supra stad. duo millia & trecenta, latitudinem uero nō pro magnitudine, ita, ut ambitus secundum hūc plus quàm quinque millia stadiorum pateat. Artemidorus autem quatuor millia & centum esse refert. Hieronymus uero longitudinem duūm millium esse profatus, latitudinem inæqualem asserit. Circuitū autē plus quàm quantū Artemidorus ad tertiam longitudinis partem. Quod autem inde est, Isthmus existit ad stadia centum habitationem habens. Ad boreale quidem mare Amphapaliam, ad Australe uero Phœnicem Lampei. Est uero in medio latissima, rursus hinc ad austrum prioris coincidunt ad Isthmum ripæ, ad stadia LX. Ab Ninóa Lyctiorū ad Hierapytnam pelagusq̄ Libycū. In sinu quidem ciuitas est, deinde protenditur ad acutum promontorium nomine Samonium ad Ægyptum inclinans, insulasq̄ Rhodiorū. Insula sanè densa & montana est, ualles habens frugiferas, montes quidem in occasum spectantes, *λευκοι*, hoc est albi, uocitantur, altitudine Taygeto non inferiores, longitudine autem ad stadiorū trecentorū magnitudinem extensi, & dorsum in angustias desinens facientes. In medio ubi latissima panditur insula, mons Idæus surgit Cretensium cunctorum celsissimus, quaquauersum circuitum habens stad. sexaginta. Præstantissimis ille sanè oppidis instar coronæ incolitur. Alij sunt Leucorum similes, partim in austrum, partim in orientem desinentes. E Cyrenaica uero ad Criumetopon, hoc est arietis frontem, dierum duorū est, noctiumq̄ totidem nauigatio. A Cimarum autem stadia intersunt septingenta, in medioq̄ sunt Cythera. De Samonio quidem in Ægyptum dierum quaternūm ac noctium patet nauigatio, secundū quosdam uero trium, hanc nonnulli stad. quinque millium esse referunt, aliqui etiam minus. Eratosthenes quidem è Cyrenaica usq̄ ad arietis frontem duo millia stadiorū inquit, hinc in Peloponnesum minus,

odys. ἄλλα δ' ἄλλων γλώσσα μεμιγμένη, ἣν μὲν ἄχαιοί, ἣν δ' ἐτιόκητες μεγάλητορες, ἣν δὲ κύνεσσες, δαριεὶς τε τροχάϊκες, δίοί τε πελασγοί.

id est,

Alij

Alij aliarum lin
In sunt Eteocret
Dorientesq̄ tri
Ex his (ut ai
Cydones, austr
Dicitur louis ph
noctes igitur
origenes uocant
statur Andron,
Ab ea promoto
tinum ædificaru
dronis sanè dict
quaternis consta
tem plane signifi
fariam uero dict
similes. Cum au
strisimæ præcell
njs extollit Hon
re diutius per du
gna ex parte in st
translata peruen
ritatem metrop
habens, in Lyc
quam Lyctum
spectante Cnos
ginta, Lyctus ue
porium habet H
positum est Elet
lus Ceratus appe
noem solertissim
se, qui cum insul
Cnossum quide
author Ephoru
exitit, uiri quon
ter fuit. Ille quide
stitutus ad manu
gula ab Ioue ea fe
nos (ut aiunt) lo
constructa quæd
ret, qua ex causa
Hic quondam N
Excelsa mandata
Hec cum ab e

Alij aliarum lingua promiscui sunt, insunt quidem Achiui,
Insunt Eteocretes magnanimi, insunt Cydones,
Dorientesq; trifariam partiti clariq; Pelasgi.

Ex his (ut ait Staphylus) Dorientes orientalem oram incolunt, occidentalem
Cydones, australem Eteocretes, quorum Prasum est pusillum sanè oppidum, ubi
Dicitur Iouis phanum extat, ceteros potentes campestria magis habitasse loca. Eteocretes igitur & Cydones suis è locis originem duxisse probabilius est, quos ab
origenes uocant. Reliquos autem aliunde conuenas, quos è Thessalia aduectos te-
statur Andron, quæ quidem prius Dorientis, nunc uero est Aeotica nuncupata.
Ab ea promotos ait Parnasi habitatores Dorientes qui Crineum & Bœum & Cy-
tinum ædificarunt, ex quo à poëta trifariam diuisi Trichaices appellantur. An-
dronis sanè dicta non admodum à plerisque approbantur, cum tribum Doricam
quaternis constantem urbibus, id est tetrapolin, tripolin, id est, urbes tres continen-
tem plane significant, metropolim uero Dorientium, coloniam Thessalorum. Tri-
fariam uero dictos putant Trichaicas, uel ora triuertice, uel quia sint colles trichini
similes. Cum autem plurimæ in Creta ciuitates sint, amplissimæ tamen tres ac illu-
strissimæ præcellunt Cnossos, Gortyna, Cydonia. Eximie uero Cnossium præco-
nijs extollit Homerus, quam ingentem & Minois regiam uocat, & ætate postero-
re diutius perdurat, primas dignitatis partes reportans. Inde ad ima detracta, ma-
gna ex parte instituta & leges amisit. Dignitas autem ad Gortynam Lyctumque
translata peruenit. Postmodum antiquum denuo reparauit habitum atq; autho-
ritatem metropolis. Sita uero Cnossus est in plano ambitu priscum triginta stad.
habens, in Lyctiæ atque Gortyniæ terræ medio stad. ducentis, ab ipsaq; Lycto
quam Lyctum poëta nominat stad. centum uiginti. Longe autem à mari arcton
spectante Cnossus est quinque stadia ac uiginti, Gortyna uero ab Africano nona-
ginta, Lyctus uero & ipsa quoque à mari Africo stad. octoginta. Cnossusq; em-
porium habet Heracleum, fertur item Minos emporium usurpasse Amnisum, ubi
positum est Elethiæ præsidis puerperij phanum. Priscis autem temporibus Cnos-
sus Ceratus appellabatur, à prælabentis fluuij nomine. Literisq; testatum est, Mi-
noem solertissimum legumlatorem extitisse, primumq; maris imperium uendicasse,
qui cum insulam trifariam partiuisset, singulis in partibus urbem condidisse,
Cnossium quidem è regione Peloponnesi, quæ in Aquilonem spectat. Ut uero
author Ephorus est, Minos cuiuspiam antiquissimi Rhadamanthos imitator
extitit, uiri quondam iustitia & æquitate celeberrimi, qua appellatione Minois fra-
ter fuit. Ille quidem primus legibus insulam & habitandis urbibus & ciuilibus in-
stitutis ad mansuetiores ritus uiuendi perduxit. Is posita in medium decreta & sin-
gula ab Iouea ferre commentabatur. Hunc igitur sectatus Minos nouem per an-
nos (ut aiunt) Iouis antrum conscendebat, ibiq; denique immoratus descendebat,
constructa quædam tenens mandata, quæ cõsulta & sanctiones Iouis esse differe-
ret, qua ex causa poëtam dixisse hunc in modum,

ἦν δὲ τὸ μίνως

ἦν ἰσθμὸς βασιλεὺς τοῦ μεγάλου θεοῦ. id est,

Hic quondam Minos nonum regnauerat annum,

Excelsa mandata Iouis captans.

Hæc cum ab eo dicta sint, ueteres de illo rursus alios disseminauere sermones, &

E

Eteocretes.
Dicitur Iupp.
Cydones.
Dorientes.
Prasum.

Crineum.
Bœum.
Cytinum.
Trichaices.

Cnossus.
Gortyna.
Cydonia.

Lyctus, olim
Lyctos dicta
Aut. Steph.
Lyctos autem
ab Hom. in cas-
talogo.

Elethia.
Ceratus.
Minos.

Rhadamanthos

Minois antrū.

Odyss. r.

quidem ijs aduersos, ut tyrannis & uiolentia impotens, & impie tributa colligens euaserit, tragœdijs, Minotaurum, Labyrinthum, Thesei& ac Dædali casum tradentes. Hæc sanè quonam modo sese habeant, enarratu difficilia sunt. Alia autem de illo dicta ab his discrepant. Nam sunt, qui Minoëm infulæ dicant hospitem, sunt qui indigenam. Huic autem secundæ poëta magis assertor est fautor& sententiæ, cum dicat,

iliad. v. πρῶτον μὲν ὡς τίς κε κρήνη ἐπίσσοι. id est,

Minoëm Crete regem est enixa priorem.

Crete instituta.

De Crete uero illud uniuersæ consentiunt gentes, quod priscis temporibus optimis esset instituta legibus, eius& æmulos & sectatores fuisse Græcorū optimos at& primarios, declarant, in primis& Lacedæmonios, sicut in uolumine de legibus Plato demonstrat, & Ephorus in libro de repub. Europæ scripsit, postea ad deteriora plurimum mutata, delapsa est. Nam post tyrannos qui nostra populauere maria, hi sunt qui latrocinia exceperunt, hos deniq; Cilices postmodū deuastauerunt, uniuersos autem destruxere Romani, Cretam quidem debellantes, et piratarum Cilicū castella euerentes. Hac uero tempestate Cnossum Romana possidet colonia. Hæc

Cnosii res.

quidem de Cnosso, urbe quidem minime nobis aliena. Verū propter rerum humanarum uarietates ac earum conditiones & permutationes, euentus& fortunæ defecerūt, & fœdere erga ciuitatē, & quæ nobis affuerāt bona. Dorylaus rei peritissimus

Dorylaus.

militaris, magna Mithridati, Evergetæ cognomento, beneuolentia & familiaritate deuinctus erat. Hic propter bellandi scientiā externorum militum præfectus designatus frequens in Græcia, frequens in Thracia, frequēs cum hominibus è Crete proficiscentibus erat. Quo tempore Crete nondum in Romanorum potestate fuerat, cum& magnā mercenariorū aliorum& militū in Crete copia uersaretur, unde latrocinia cōplebantur. Cum& fortuito Dorylaus in patria moraretur, inter Cnosios atque Gortynios atrox bellum conflatum est, cuius imperator delectus Dorylaus, rem& mature ac prospere gerens, ingentes adeptus est honores. Paulopost

Sinope.

uenit ut cum familiares Evergetem in Sinope insidijs & dolose necassent, regni successio ad uxorem liberos& peruenerit. Ibi ergo rebus desperatis Cnosii sese cōtinuit, ubi ex uxore Macetia gente nomine Sterota prolem procreat, filiam quidam

Sterota.

Lagetas.

Stratarchas.

Mithridates

Eupator.

unam, uirilis autem sexus duos, Lagetam & Stratarcham, è quibus Stratarcham extrema iam senectute confectum, nos ipsi uidimus. Cum autem duo Mithridati superstites essent filij, Mithridates cognomento Eupator regnum successor accepit, annos natus undecim. Huic socius & uitæ consuetudine coniunctus erat Dorylaus Philetæri filius, qui quidem Philetærus militaris illius Dorylai frater existerat. Rex igitur in maiorem adultus ætatem, tantopere conuictu & consuetudine oblectatus est Dorylai, ut non modo ipsum ad amplissimos prouexerit honores, sed etiam cognatorum curam præcipuam susceperit, eos& qui Cnosii ætatem degebant, accersierit. Erant autem Lagetæ liberi, uita iam functo patre, hi iam uiriles uero inierant annos. Omisissis ergo Cnosii rebus, ad eum sese contulerunt. Lagetæ autē filia matris meæ mater extitit. Eo igitur florente fortuna uso, & hisce quo& foelicitate florere simul euenit, ipso autē deleto, & horū res extinctæ & ad ima sunt retractæ. Is nan& deprehensus est ad rebellandum à Romanis, subditos sollicitans ut sibi regnū restitueretur. Hic Cnosiorū status & fœdera abiecta, & ipsi infinitis acceptis fortunæ uarietatibus, extincti. Huius sanè generis de Cnosso mentio est.

Strabonis maternum genus.

Post

Post hanc autem
mutua inter se
ro dissentiente
mum alterutra
posita est, olim
na& muro circ
mentibus uidi
tantum stadia
ad stadia quin
stad. nonaginta
sta. c. & trigin
tum traxit ex L
Theophrastus
eocomas, ut è P
unum affecur
res sexaginta, à
ctum est Prasiu
xima est, non m
sole mille abel
peninsulam& f
æquauere solo.
martyr Minois
piscatorum sol
mons est. nec en
autem in occasu
Tityrus in quo
terra ad mare sita
in& & Gortyna
ra quidem habet
lyrrhenios, apud
ra, à Phalasarua
ea. Lacones & A
uallassent in mer
restat, eam euer
porio. Metallo qu
nijs quo& subie
bus facientem E
Olyssa quo& Ph
bet quod Cherr
Annumeratæ qu
sibi diuisere, part
lam, nunc quide
rius decem cond
comitantibus D
nominatā dicit, h

Post hanc autem Gortyniorū ciuitas secundum potentię locum tenuit. Hæ nanq̃ ^{Gortyna.} mutua inter se societate fœderatæ, reliquas oras suæ ditioni subdidere, seditione uero dissentientes, & reliquam insulam ad discordiam implicuere. Cydon uero maxi ^{Cydon.} mum alterutram fuit in partē additamentū utri sese applicuisset. Gortyna in campo sita est, olim quidē cincta muro, Homero teste, γόρτυνὰ τε τερχιόρα, id est Gortyna q̃ muro circumdata, posterius uero abiectis à fundamento muris, omni tempore mœnibus uiduata permansit, donec Ptolemæus Philopator muros ad octoginta tantum stadia ducere cœpit. Subinde incolæ circuitum absoluerunt, opus egregiū ad stadia quinquaginta. Distat autem ipsa & eius emporium ab Africano mari stad. nonaginta, Lebenus uocatum. Habet & aliud emporium Metallum nomine ^{Lebenus.} stad. c. & triginta ab illa distans. Eam perlabitur totam Lethæus amnis, hic uero ortum traxit ex Lebenâ, Leucocomas item & illius amator Euxynthetus, de quibus ^{Metallū emp.} Theophrastus scriptis prodidit in libro de amoribus. Iusserat Euxyntheto Leucocomas, ut e Prafo quendam sibi canem adduceret, quem ex certaminū præmijs ^{Lethæus fluui.} unum affecutus erat Euxynthetus. Finitimi uero sunt illis Prasij, à mari stad. distantes sexaginta, à Gortyna uero c. & octoginta. Inter Eteocretas uero annumerari dictum est Prasium. In hoc etiam tractu Dictæi Iouis templum esse. Nam Dictæ proxima est, non montis Idæi uicina, ut inquit Aratus. Nam Dictæ ab Ida ad orientē ^{Leucocomas.} solem mille abest stadijs à Samonio autem centum. Prasus autem inter Samonium peninsulamq̃ sita est, supra mare stadia sexaginta. Eam autē Hierapytnij effossam ^{Euxynthetus.} æquauere solo. Nequaquam uero à Callimacho recte dici putāt, quod cum Britomartys Minois uiolentiam euasura ex urbe Dictæ fugeret, intra ^{Dictæus Iupp.} piscatorum soluerit, unde Cydonio locum Dictynnam appellauerint. Dictæ autē ^{Dictæ.} mons est, nec enim omnino ex horum locorū uicinis Cydonia terra constat, iacet autem in occasum spectans ad extremitates insulæ. Cydoniæ sanè plagæ mons est ^{Prasus.} Tityrus in quo phanum est, non quidem Dictæum sed Dictynneū. Cydonia uero ^{Dictynna.} terra ad mare sita est in Laconicam spectans, abestq̃ pari ab utraque spatio, Cnossio inq̃ & Gortyna ad stad. DCCC. Ab Aptera uero LXXX. Ab hoc autē mari XL. Aptera quidem habet emporium Cifamum. Cydoniata finitimos habet ab occasu Polyrthenios, apud quos Dictynnae templū est. Absunt autē à mari ad stadia triginta, à Phalafarna uero sexaginta, superioribus sanè annis uicatim habitabant. Postea ^{Tityrus.} Lacones & Achæi conuenientes habitauerūt, cum locum muro munitissimum ^{Dictynnaeum.} uallassent in meridiem spectantem. E tribus à Minoë urbibus ædificatis, Phæstus ^{Cydonia terra.} restat, eam euertere Gortynij, à Gortyne LX. stad. absentem, à mari uiginti, ab emporio ^{Aptera.} Metallo quadraginta, agrum quidem possident, qui illam euerterunt. Gortynijs quoq̃ ^{Cifamum.} subiectū est Rhytiū cum Phæsto. Phæsto oriundū expiationes carminibus ^{Polyrthenij.} facientem Epimenidem ferunt, qui librum de purgamentis uersibus edidit. ^{Phalafarna.} Olyssa quoq̃ Phæstia oræ est. Lyctus de qua iam meminimus antea, emporiū habet quod ^{Phæstus.} Cherronesus siue peninsula appellatur, ubi Britomartys ædes sacra est. ^{Metallos.} Annuerata quidem quondā urbes deletæ sunt, Miletus scilicet & Lycastus, agrū ^{Rhytiū.} sibi diuisere, partim Lyctij partim Cnossij, euersa prius urbe. Cūq̃ dicat poëta in ^{Epimnides.} lam, nunc quidem c. nunc autem nonaginta urbes continere, Ephorus sanè posterius ^{Olyssa.} decem conditas esse asserit, secundū Troiana tempora, ab Althemene Argiui, ^{Cherronesus emporium.} comitantibus Doriensibus. Cretam sanè nonaginta continentem urbes ab Vlysse ^{Britomartys.} nominatā dicit, hic profecto probabilius est sermo. Alij autem decem ab Idomenei ^{Miletus.} ^{Lycastus.}

inimicis urbes euerfas fuisse memorant. Cæterū poëta non Troianis temporibus, sed potius ætate sua Cretam *εκατόμπολιν*, id est centum urbibus instructam esse inquit. Ipse enim è sua persona loquitur, quod si quis eius temporibus loquens introduceretur, sicut in Odyssæa cum urbes nonaginta refert, sic recte accipienda esset e locutio, & sequens saluaretur oratio. Nec enim durante militia nec post Idomenei reditum ex Troia, eius inimici probabiliter decem urbes destruxere. Nam eius rei testis est poëta hoc modo dicens,

οδυσσ. πάντας δ' ἰδομένους κρήτιω εἰσήγαγ' ἐπαίρους
οἱ φύγον ἐκ πολέμου, πόντος δ' εἰς οὐτιν' ἀπύρα.

Idomeneus cunctos Cretæ perduxit amicos
E bello profugos, ponti nullum abstulit unda.

Huius etiam iacturæ mentionem fecisset. Haud enim Vlysses earum urbium destructionem nouerat, cuius nullum conuenisse Græcum neque cum erraret, nec postea contigerat. Ille autem & in expeditione socius Idomenei, & simul incolumis euadens minime sciebat, quid illi domi obuénisset dum militaret, & in suo à bello reditu, sed nec post è bello reditum. Nam si cunctis cum socijs & amicis euasit incolumis, potens utiq; reuersus est. Quo circa inimici non tantum inualescere debuerunt, ut decem illius urbes interciperent. Talis est igitur oræ Cretensium circumta descriptio. Rei uero publicæ, quam Ephorus scriptis exposuit, primarias percurrere partes sufficiat. Maximum autem, legumlator inquit, bonum esse uidetur, si ciuitates ad libertatem conditæ fuerint. Hanc enim solam esse, quæ bona possidentium propria esse facit. Bona uero quæ in seruitute sunt, non subditorum, sed imperantium esse. Qui uero ipsam habent, his necessariam esse custodiam, itaq; concordiam seditioni altius excrecenti aduersari, quæ è delicijs gignitur & avaritia. Quod si cuncti modeste, tenuiterq; uitam degant, eis non inuidiam, non contumeliam, non odium deniq; obstare paribus. Ideoq; pueri ad conuentus, quos greges appellabant commeari uidebantur, uiri autem ætatis adultæ ad conuiuia quæ uirilia uocabantur *συσίτια*, ut tenuiores æqualem cum locupletibus portionem è publicis alimentis assequerentur. Ut autem non formidinē, sed fiduciam capefferent in armis ac laboribus, ab ineunte pueritia consuefacere, ut calorem & frigus & uiam asperam ac cliuemq; & arduam despicerentur, inq; gymnasijs instructisq; pugnis plagas paruifacerent. Eos uero arcibus & inter arma saltibus exercere, quos principio Curetē illis ostendisse ferunt, deinde instruxisse ut saltationē quæ Pyrrhicham appellauerit saltarent, adeo ut ne ludus quidem bellicæ fuerit utilitatis expers. Similiter & rhythmis Cretensibus, modulationibus atq; concentibus uterentur, qui ad cantilenas tenorem haberent intentissimum, quos Thales inuenisset ad quem ut repertorem & hymnos Pæanas & alios gentis illius cantus, magnamq; legum partem reponunt & attribuunt. Præterea & sagulo & calceo uti militari, eisq; arma in primis pretiosissima fieri munera. Pleriq; tradunt mores Cretenses magna ex parte Laconicos esse, at rei ueritas habet, ut illorum quidem inuenta diligentius à Spartanis expolita fuerint, Cretenses datas in peius ciuitates neglexere, præsertim Cnosiorum res bellicas abolentem. Quasdam uero institutiones legesue apud Lycios atque Gortynios, aliásque pusillas quaspiam urbes potius quam apud illos esse. Etenim qui Laconica uetustiora esse indicant, Lyciorum leges testes faciunt, quoniam eorum coloni quoque suæ metropolis mores consuetudinemq;

Creta Hecatópolis.

Libertas.

Greges apud Cretenses.

Sysitia.

Cretensium resp.

Pyrrhicha saltatio.

nemq; conferu
sistant, deterior
namq; ex ijs qu
utraq; in contr
uigandi princi
que nouit, se ig
etiam. Quod u
earum instituti
trias non obser
nent, quæ illa c
mene, qui color
Hunc enim Ci
condidit, rerum
exitisse, nemi
bus esse priores
cōcentus rhyth
Cretica uocari,
tim eadē habet
tum & equitur
gumentum fac
Verum enim e
alendorum equ
administrare n
rius, id est con
men, apud Spar
nem sanē sic ma
phorus de Cretens
apud Cretenses
In uirilibus uero
Decebat inchoa
Vulgatū quoc
doq; fuisse. Poly
gnantem reliqu
dito autem in lu
erat dignitas per
xit, qua ex causa
ne in fidiarū in p
tereret, ipse illā ab
tionis causa diffi
dine sese deuinx
thius, deinde Mi
tis illius iura did
colloquiū habu
nepotem imper
Delphicū adijss

nemq; conseruant, quia stolidum alioquin esset, eos qui in meliori urbanæ rei consistant, deteriorum se imitatores ostendere. Sed enim hæc haud recte dici. Vetus nanq; ex ijs quæ modo consistunt in coniecturam adduci minime conuenit, cum utraq; in contrariam exciderunt conditionem. Cretenses enim prioribus annis nauigandi principatū tenuisse, unde in ueteris prouerbij sermonē uulgatū est, si quis quæ nouit, se ignorare dissimulet, Cretes nescit pelagus. Nūc autē rem amiserunt nauigantiam. Quod uero nonnulli Spartanorum in Creta ciuitatum coloni fuerint, & in earum institutis permanere coacti sint, liquet, cum etiam permultæ coloniæ leges patrias non obseruent, permultæ etiam quæ coloniæ Cretensium non sunt, eadem tenent, quæ illæ coloniæ. Lycurgum quidem Spartanarum legum latorem, Althemene, qui coloniam misit in Cretam, quinq; ætatibus iuniorem extitisse constat. Hunc enim Cissi filium, qui Argos ædificauit, quo tempore Patrocles Spartam condidit, rerum scriptores asserunt. Lycurgum uero sextum secundum Patroclē extitisse, nemine discrepante memoratur. Neque enim imitationes exemplaribus esse priores, neq; nouiora uetustis. Saltationemq; Lacedæmonijs consuetā, & cōcentus rhythmicos & Pæanes lege decantatos, & alia complura pro ritu ab illis Cretica uocari, quippe cum inde deducta sint, non negent. Ex prisca autem partim easdē habere gubernationes & rerum cognomina, sicuti seniorum magistratum & equitum, ultra Cretenses equites, & equos tenere contigit. Ex quo argumentum faciunt uetustiorē esse equitum dignitatem quā Cretensium. Verum enim eos adhuc appellationem conseruare. Ipsos autem sicut in Creta alendorum equorum studium non habere. Ephoros uero eadem quæ in Creta administrare munera, cæterum alijs nominari uocabulis. Virilem autem *συσίτια*, id est conuictum, penes Cretenses in hanc usque tempestatem seruare nomen, apud Spartiatis non eo durare quo prius appellatam nomine. Apud Alcmanem sanē sic manere,

Cretēsis mare nescit, Prouer.

Althemenes. Cissus. Argi cōditor. Sparta author Patrocles. Lycurgus.

Ephori.

Sysitia.

φθίνας δὲ τῶν σισιτίων ἀνοσείων πρὸς αὐτομόνοισι πρὸς πειναῖνα καταρχεῖν ὑπὸ τῶν ληπτῶν. id est,

In uirilibus uero cœtibus ut Phthines author est ad conuiuias Decebat inchoare Pæana.

Vulgatū quoq; est inter Cretenses Lycurgū talem ob causam peregrinatū quandoq; fuisse. Polydectes quidē Lycurgi frater natus maior erat, hic in exitu uitæ prægnantem reliquit uxorem, interim Lycurgus fratris loco regni tenebat habenas, edito autem in lucem puero, eum Lycurgus tutorio regebat officio, ad quem regni erat dignitas peruentura. Quidam uero illum conuicio mordens, palām se scire dixit, qua ex causa ipse regnaturus esset. At ille capta inde suspicione, ut ex hoc sermone insidiarū in puerū calumnia uulgo caperetur, formidans, ne si quo casu puer interiret, ipse illā ab inimicis culpam incurreret, carpit iter in Cretam. Hæc peregrinationis causa disseminatur. Eō profectum Thaleti musico & iurisconsulto cōsuetudine sese deuinxisse, à quo doctus fuit, quonam modo primum quidē Rhadamāthus, deinde Minos leges à Ioue ad mortales ederet. Tum in Ægypto uersatū gentis illius iura didicisse, aduentantē deinde Chium cum Homero secundū quosdā colloquiū habuisse, rursus in patriā rediisse, ibiq; ex Polydecte fratre Charilaum nepotem imperantem reperisse, postea ad ordinandas leges incitatum, Apollinem Delphicū adiisse, & inde instituta deferentem, Minoiū in morem è Iouis antro, ma

Polydectes.

Lycurgus.

Thales musicus. Lycurgi leges.

Charilaus.

H.
ianis temporibus,
nstructam esse ita
bus loquens immo
accipienda esset
neq; post Idomo
truxere. Nam et

Tes earum urbium
ue cum erraret, nec
& simul in columi
et, & in suo à bello
amicis euasit in
in ualefcere de
retensium circui
primarias percun
m esse uidetur, si c
ta bona possideret
dbitorum, sed im
todiā, itaq; con
ignitur & auaritia
iam, non contum
tus, quos greges
conuiuia quæ uis
portionem è publ
iam capesserent
& frigus & uiam
structisq; pugna
ercere, quos prin
è quā Pyrrhicham
ilitatis experts. S
bus uterentur, qui
uenisset ad quem
magnamq; legum
militari, eisq; ama
retenses magna ce
enta diligentius à
plexere, præferen
itiones legesue
bes potius quā
ctiorum leges te
ores consuetudi
nemq;

gna ex parte similia promulgasse, Ephorus primaria in singulis talia prodidit. *Cretenfium di*
eta. pud Cretenfes eiusdem ætatis uxores capiendas, cunctos compellunt, quos è pue-
 rorū grege deligunt. Nec uero statim nuptas ad se puellas deducūt, sed cum ad do-
 mestica gubernanda satis idoneæ fuerint. Dotis magnitudo est, siquidem frater
 est, fraternæ partis bonorum dimidium. Pueros quidem literas discere, & ex legi-
 bus cantilenas, & quasdam musicæ species instruunt. Eos uero adhuc iuniores ad
 Sysitia perducunt uirorum, humi autem sedentes inter sese degunt, uilibus tecti a-
 miculis, iisdemq̃ seu hybernum tempus, seu æstas fuerit. Et sibiipsis & ad pugnam
 conferentibus uiris ministeria faciunt, eodemq̃ ex cibo & sibi inuicem, et aduersus
 alterū ministrant epulum. Cuilibet uirorū robusto præficitur legum magister. Ma-
 iores ad greges deducuntur, elatiores inter pueros ac potentiores greges adunant,
 & singulis pro eorum uiribus quamplurimos aggregant. Pater autem aggregato-
 ris ut plurimum præfectus est, gregis authorq̃ est ad uenationes educendi, curren-
 diq̃ certamina & rebellem quempiam puniendi. Etiam publicis educantur alimen-
 tis. Certis autem diebus grex aduersus gregem cum tibia & lyra, cum rhythmis ma-
 gnis ad pugnam conferunt, sicut in re consueuere bellica, plagas inferunt, aliquas qui-
 dem manu tenus, quasdam autem armis ferreis. Proprius item illis de amoribus
Amatorum ra
ptus. mos est, ut non suasu, sed uiolentia & raptu amatum corripiant, amator triduo aut
 amplius familiaribus prædicit faciendam à se rapinam. Qui uero puerū aut occul-
 tent, aut statutam ire uiam non sinant, turpissimū iudicantur, perinde ac puerū tali
 amatore indignum esse fateantur. Siqui tamen sint uel æqualiū, uel ætate prouectio-
 rum qui ad honorem pueri alijs rapiant, iij cōuenientes, & in fugam eos solum con-
 uertentes, mo derate obsistunt, legitimū adimplentes munus. Alia uero concedunt
 hilares scilicet abducere, quod si indignus sit, auferunt. Exitus autem rei quædā est
 ostentatio, quoad puer ad raptoris ætatem perueniat. Amabilem autem non tam
 formosum putant, quàm robore ac uenustate præstantem, & donis affectum ab-
 ducit puerum, ab eo ad quem mauult locum, ijs qui adsunt raptum concomitan-
 tibus. Vbi uero cœna uenatuq̃ omnes accepit, è uestigio dimittit. Non enim li-
 cet longiore spatio puerum retinere. Exinde ad urbem reuertuntur, puerq̃ cum
 muneribus abscedit, tum adductum bimestri tempore in urbem reducūt muneribus,
 & militari stola & boue & patera donatum. huiusmodi enim ex lege sancitūtur
 dona aliāq̃ plura pretiosa, ut amicos propter ingentem impensarum uim cōsortia-
 tur. Bouem igitur Ioui immolat, facto inter redeuntis comites conuiuio. Postea o-
 ratio ad amantem habetur, siue sit oblectatus, siue non, id ipsum lege † prohibete. Si
 quidem quispiam uim illi fecerit, eo ipso in raptu, hunc ibidem se torturos abactu-
 rosq̃. Verum honestis formam, speciei decorem, maiorumq̃ gloriam, ne amentur
 obstare, qui hunc in modum afficiantur. Qui quidem † intersunt honestantur (sic
 enim raptos uocant) quippe qui in ea ætate atq̃ in curriculum amplissimos fortian-
 tur locos. nam prætexta ceteris splendidius ornantur, quā dono ab amatoribus ac-
 ceperūt, necq̃ ea tantum ætate, sed etiam plene adulti insigniore utuntur uestimēto,
 quo quisq̃ habitu facile internoscitur, & amasiū quidem κλεινόν, id est illustrē, aman-
 tem uero φιλήτορα, id est ardentem appellant. Hæc & alia sunt de amatoribus Creten-
 sium legitima. Præfectos autem decem eligunt, quibus ad maxima consilia ijs utū-
 tur, quos senes uocitant. Hanc ad curiā constituuntur, qui ornamento principatus
 digni iudicantur, cæterisq̃ in rebus probati. Cretensem equidem rem dignam, quæ
 scrip

† Perhibente,
for. ἰπιπρῆσαν

κ. ἰ. π. α. π. θ. ς.
π. ς.

κλεινόν.
φιλήτορα.

senes.

scriptis mand
 opinionem ac
 manis admini
 autem circa C
 cam iacet Ana
 Nunc quidem
 Nunc uero
 Nostræ mater
 Est autem o
 iacens, Heracle
 & Anaphe &
 tam Homerun
 currit, & Lagu
 nam & asperita
 Ab ea Siphnus
 appellant. Prop
 Abest q̃ ab
 idem à Dictyr
 puberes uniu
 go. In Ægæo n
 tes Sporades, i
 Delos igitur u
 Cynthus autem
 sanè magnus la
 magno in hono
 nancq̃ tradideri
 simul & Diana
 ter undas uarijs
 tus, quatuor ter
 timuerunt, ubi f
 derunt in sulæ, c
 tores & sacra pu
 tus aggregabāt
 temidorus autē
 ora adiacet, ad st
 aure Ceon, Hele
 & Syphnum, &
 Syru, Myconū,
 tror, Prepelind
 iactis stare in
 Cumq̃ inde sol
 plimus (erata u
 ad percontates

scriptis mandaretur ratus sum, tum propter illius proprietatē, tum propter eorum opinionem atq; gloriam. Earū uero legum non multa perdurant, sed plurima Romanis administratur edictis, quemadmodum & in alijs prouincijs euenit. Infulæ autem circa Cretam sunt Thera, Cyrenensiū metropolis, Spartana colonia. Apud eam iacet Anaphe, in qua Ægleti Apollinis templū extat. Dicit autē Callimachus,

ἀγλήτιμ ἀνάφλυτε λακωνίδι γέιτονα θήρα.

id est,

Nunc quidem hoc pacto Ægletem Anaphemq; Laconicæ finitimam Theræ.

Nunc uero Theræ mentionem faciens, ait,

μήτηρ δὴ πῦρ πατρίδ' ὀϊμνέειρας.

id est,

Nostræ mater patriæ, quam equitum splendor illustrat.

Est autem oblonga Thera ducentorum in circuitu stadiorū ad insulam Díam iacens, Heracleo Cnossio propinquā. Distat autem à Creta stad. septingentis, cui & Anaphe & Therasia uicina est. Ab ijs singulis insula parua abest, in qua poetam Homerum sepultum esse aiunt. Ex Io uero in occasum nauiganti Sicenus occurrat, & Lagusa & Pholegandrus, quam Aratus ferream nuncupat, ob eius duritiam & asperitatem. Hisq; finitima est Cimolus, à qua terra Cimolia nuncupatur. Ab ea Siphnus uisui spectabilis est, in qua Siphnium astragalum ob tenuitatem appellant. Propior item est Cimolo & Cretæ Melos insula, istis dignitate præstantior. Abestq; ab Scyllæo promontorio Hermonico stadijs septingētis, & ferè totidem à Dictynneo. Eius incolas Athenienses quondam immisso exercitu usq; ad puberes uniuersos ferè trucidarunt. Hæ quidem insulæ in Cretensi iacent pelago. In Ægæo magis Delos eminet, & circūstantes illi Cyclades, & ipsis incumbentes Sporades, id est dispersæ, de quibus illæ sunt quas circa Cretam enarrauimus. Delos igitur urbem habet in plano positam & Apollinis templum atq; Latonæ. Cynthus autem mons sublimis & asper incumbit urbi, amnisq; per insulam non sanè magnus labitur, Inopus nomine, insula enim parua est, ipsa sanè antiquitus magno in honore fuit deorum gratia, ab ÷ heroicis inchoans temporibus. Fabulæ nanq; tradiderūt Latonam, hoc in loco pariendi soluisse dolores, cum Apollinem simul & Dianam in lucem edidit. Antea quidē (ut ait Pindarus) intolerāda erat inter undas uarijs undiq; flatibus agitata, sed cum uicinus doloribus aduenit paratus, quatuor terrestribus è truncis columnæ, dura in petra solido ex adamante continuerunt, ubi foelicem enixa est stirpem. Eam sanè circūhabitæ gloriosam reddiderunt insulæ, quas proinde uocauere Cyclades, & honoris ac cultus gratia spectatores & sacra publice miserūt, simul & uirgineos cœtus, & frequētissimos conuentus aggregabāt. Initio quidē duodecim fuisse perhibetur, pluresq; agnatæ sunt. Artemidorus autē circa Helenam dinumeratis ab Thorico (inquit) usq; Suniū Mæra adiacet, ad stad. LX. longitudine. Ab hac enim ait Cyclades existunt, nominat autē Ceon, Helenæ propinquissimā. Secundū hanc Scythrū, & Seryphū, & Melū, & Syphnum, & Cimolū, & Prepesinthum, et Oliaron. Post has Parum, Naxum, Syrū, Myconū, Tenū, Andrū, Gyarū, alias quidē ad duodecim attribuendas arbitror, Prepesinthū quidē & Oliarū & Gyarū minime. Equibus cum ad Gyarum iactis starem in ancoris, quendā agnoui tunc uiculū, quem piscatores incolerent. Cumq; inde solueremus, legatū quendā à piscatoribus ad Cæsarē missum assumptissimus (erat autē Cæsar Corinthi ad Actiacū tendēs triumphū) eò ille nauigās unā ad percontātes respōdit, quod leuādi gratia tributi, legatione fugeretur ad Cæsarē.

Thera.
Anaphe.
Ægletus Apollo.

Dia.
Therasia.
Insula.
Homeri sepulchrum.
Sicenus.
Lagusa.
Pholegandrus.
Cimolus.
Cimolia terra.
Siphnus.
Siphnus à spē.
Melos.

Delos.
Cyclades.
Sporades.
Cynthus.

Inopus.
* ἀπὸ τῆς κροτιά.
κῶν γέφυρα.
Latonæ paratiss.

Helenæ insula.
Ceos.
Scythrus.
Seryphus.
Syphnus.
Cimolus.
Prepesinthus.
Parus.
Naxus.
Myconus.
Andros.
Tenos.
Gyaros.
Oliaros.

Drachmas enim centū & quadraginta sese soluere, è quibus centenas magna cum difficultate pendere possent. Eorum etiam Aratus initium declarat inopiam,

ὡ ληθὶ, συμμετρῆς μὲν σιδήρεϊ φολεγάνδρῳ δαλὴν γύαρον παρελεύσεται ἀντιχ' ὁμοίω.

id est,

Tu quidem ô Latona in ferrea permanes Pholegandro, Miseranda utiq; nunquam ad Gyarum ilicet similem aduentabis.

ἀξίως κρεῖται. Corinthus ce- lebris. Opportunitas ἰσχυρά.

Delum igitur hunc in modum in magno gloriæ gradu cōstitutam. Corinthus etiam à Romanis euerfa, amplioem in modum ꝑ accumulauit. Eò enim negotia- tores commigrarūt, præsertim cum eos templi immunitas accerferet, & ipsius por- tus inuitat ꝑ occasio. Etenim ex Italia & è Græcia in Asiam nauigantibus commo- diffime iacet, conuenientium quoq; frequentia rei mercatoriæ conducit, interq; cæ- teros maxime Romani in ea familiariter obseruabantur, etiam stante Corintho. Et Athenienses redacta in potestatem insula, & sacrorum & negotiatorum curam su- scepere præcipuam, Mithridatici uero duces eam inuadentes, tyrannusq; illam ad desciscendum impellens, cuncta uastarunt, cæterum domum rege regresso, Roma- ni denuo desertam recuperarunt insulam, & ad hoc usq; tempus in summa perdu- rat inopia, Atheniensium ditioni subdita. Rhenea autem quædam, & destituta ex- titit insula, ab Delo quatuor distans stad. in qua Delijs sunt sepulchra. Haud enim inter Delon mortuos aut sepelire, aut cremare fas est. Canem etiã in Delo alere ne- phas. Eam prisca Ortygiam nominauere, Ceos autem quaternas continens urbes, inde tetrapolis uocitata. Duæ uero restant, Carthæa scilicet, & quã Iulidem appella- lant, ad quas reliquarum habitatores concurrerūt, Carthæam quidem à Pœcëssa, Iulidem uero è Corissia. Ex Iulide Simonides condendorum author carminum, duxit originem, necnon illius ex fratre nepos Bacchylides, & postea Erasistratus medicus insignis, & ex Peripateticorum secta philosophorū Aristo, Bionis Bory- sthenensis æmulus. Penes istos lex aliquando lata fuisse uidetur, cuius & Menan- der meminit,

Rhenea. Deliorum se- pulchra. Canis in Delo. Ortygia. Ceos. Carthæa. Iulis. Pœcëssa. Corissia. Simonidis pa- tria. Bacchylides. Erasistratus. Aristo.

Rhenea autem quædam, & destituta ex- titit insula, ab Delo quatuor distans stad. in qua Delijs sunt sepulchra. Haud enim inter Delon mortuos aut sepelire, aut cremare fas est. Canem etiã in Delo alere ne- phas. Eam prisca Ortygiam nominauere, Ceos autem quaternas continens urbes, inde tetrapolis uocitata. Duæ uero restant, Carthæa scilicet, & quã Iulidem appella- lant, ad quas reliquarum habitatores concurrerūt, Carthæam quidem à Pœcëssa, Iulidem uero è Corissia. Ex Iulide Simonides condendorum author carminum, duxit originem, necnon illius ex fratre nepos Bacchylides, & postea Erasistratus medicus insignis, & ex Peripateticorum secta philosophorū Aristo, Bionis Bory- sthenensis æmulus. Penes istos lex aliquando lata fuisse uidetur, cuius & Menan- der meminit,

καλὸν τὸ κώων νόμῳ δὲ φανία, ὁ μὴ δυνάμεν ὄζειν καλῶς, οὐδ' ἔν κακῶς.

Bella inquit lex Coënsium est Phania, Qui recte uiuere nequit, turpiter ne uiuunto.

Aconitum pro senibus. Coënsium lex.

Edixit enim ut uidetur lex, maiores annis sexaginta natos, aconito uitam finire, ut reliquis cibaria sufficerent. Cumq; ab Atheniensibus obsidione urgeretur ali- quando, decreuisse memorant, ut ex eis natu maximi morti dederentur, definito annorū numero, eos autem illi obsidere destiterunt. Situm est in monte oppidū, longe à mari ad quinque & uiginti stadia. Eius emporium locus est, in quo Corissia sita fuerat, ne unius quidem pagi uici ue inquilinos aut mansiones habens. Penes Corissiam uero Sminthei Apollinis situm est templum, penesq; Pœcëssam. Inter ædem autem & Pœcëssæ parietina Nedusæ Mineruæ sacellum est, quod Nestor secundum eius à Troia reditum ædificauit. Corissia quoque Helixum habet as- mnem. Posthanc Naxus & Andrus haud memorabiles sanè insulæ, & Parus è qua natus est Archilochus poeta. Parij quidem Thasum ædificarunt. Est & in Propontide Parium oppidum, in hoc profecto ara esse dicitur digna quam spectes, latera ad unius stadij mensuram habens. Parus lapidem producit, quem Parium appellant, ad marmoreas sculpturas aptissimum. Est enim Syrus priore produ-

Nedusia Miner- ua. Archilochi pa- tria. Thasus. Parius lapis. Syrus insula.

producta sylle- us. Huius me- insulas quædam Extat & M- fabulantur, è q- do quidem qu- tur. Myconios- rerin insula. Se- Diçten piscato- ritus tenebatur, la educarum fu- ostendisset, uni- quia illis adiuto- set. Adeo autem- nisse Gorgone- pruni phanum. scumbentium c- finitimorum m- brarent. Est etia- borum poeta, &- λῆριος πακοί, οὐχ ὁ- πῶντες, πλὴν πα- κῶν πατροκλῆος λῆ- Lerij mali, non- Sed uniuerfi, ex- Etenim Patrocl- Eius nanq; I- atq; Corassia ab- deserta manet, ac- cum sit, tamen c- scitur, in quo & mos, & Lerus c- incumbit, Icaric- ptium, ab occasu- rades continent- rum sunt Astypa- uit Homerus, - οὐδ' ἀρεῖσι τὸν τ' ἐ- κῆ καὶ θυροπύλοιο π- Qui Nisyron ha- Eurypyliq; urbe- Præter Con e- radas ponimus, & computatæ sint,

producta syllaba, e qua Pherecydes Babius duxit originem, eo iunior est Athenæus. Huius mentionem poëta fecisse uidetur, Syriam illam appellans,

νήσος τις συριε κικλήσκειται ὀρτυγίης.

Insula quædam Syria Ortygiæ stat litore supra.

Extat & Myconus, sub qua gigantum nouissimos ab Hercule maectatos iacere fabulantur, e qua deriuatum est prouerbium, Omnia sub unam Myconum. quandoquidem quæ natura distinguuntur, sub unum titulū descriptionemq; ducuntur. Myconios etiam quidam caluos appellant, cum illud uitium ea passim exuberet in insula. Seriphus autem est, in qua ea facta uulgantur, quæ dicuntur in fabulis, Dicten piscatorem arcam adduxisse retibus, in qua Perseus cum matre Danaë positus tenebatur, cum pater Danaës Acrisius utrunq; abiecisset in mare. Ista in insula educatum fuisse Perseum proditur, qui cum caput Gorgonis allatum Seriphij ostendisset, uniuersos mutasse fertur in lapides, idq; in matris ultionem factitasse, quia illis adiutoribus Seriphi rex Polydectes nuptijs inuitam adegisse constituisse. Adeo autem lapidosam esse Seriphum, ut qui conuiciantur, id inspecta obuenisse Gorgone causentur. Tenos quoq; urbem non sanè magnam habet, uerū Neptuni phanum ingens in luco extra muros spectatu dignum, in eo capacissima discumbentium conuiuiarum ædificata sunt triclinia, illud signum est abundantem finitimorum multitudinem eò conuenire solitam, qui unà Neptuni sacrificia celebrarent. Est etiam Amorgus e Sporadibus una, e qua genitus est Simonides Iamborum poëta, & Lebinthus, & Leria. Hinc illud Phocylidæ,

λέριοι κακοί, οὐχ' ὁ μὲν, ὅς δ' οὐ,

πάντες, πλὴν πατροκλέης

καὶ πατροκλέης λέριος.

Id est,

Lerij mali, non unus quidem, alter uero minime,
Sed uniuersi, excepto Patrocle,
Etenim Patrocles Lerijs.

Eius nanq; loci homines, ut improbi criminabantur. Apud illam Patmos est, atq; Corassia ab occasu Icaria propius iacentes, Icaria uero Samo. Icaria quidem deserta manet, at egregia cōtinet pascuæ, quæ usurpantur à Samijs. Huius generis cum sit, tamen celeberrima est, & ab ea Icarium pelagus adiacens uocabulū adipiscitur, in quo & ipsa cōtinetur, & Samus, & Cos, & modo dictæ Corassia, & Patmos, & Lerus celeberrimi. In ea mons Cerceteus magis q̄ Ampelos, qui urbi Samiorū incumbit, Icario mari Carpathium coniungitur, ex parte austri, hinc autem Ægyptium, ab occasu autē Creticū & Africanū. Per multæ uero in Carpathio mari Sporades continentur insulæ, inter Con præsertim ac Rhodon, atque Cretam, quarum sunt Astypalæa & Telus, & Chalcia, & quas in nauium catalogo nominauit Homerus,

οἱ δ' ἄρα νίσυρον τ' εἶχον, κράπαθόν τε κάσον τε

καὶ καὶ θυρυπύλοιο πόλιμ νήσος τε καλὴ δ' νας.

id est,

Qui Nisyron habent celsam Crapathumq; Casumq;
Eurypyliq; urbem Con, æquoreasq; Calydnas.

Præter Con enim ac Rhodon, de quibus postea differendū erit, alias inter Sporadas ponimus, & hoc in loco eas meminimus, licet non in Europa, sed in Asia computatæ sint, quandoquidem ut unà cum Creta Cycladibusq; Sporadas ipsas

Pherecydes

Babius.

Athenæus.

Odysso.

Syria inf.

Myconus.

Gigantiū cædes

Prouerb.

Myconij.

Seriphus.

Dictes.

Danaë.

Perseus.

Polydectes.

* οἱ κομωδοίως

τῆς.

Tenos.

Amorgus.

Simonides.

Lebinthus.

Leria.

Patmos.

Corassia.

Icaria.

Icarium pelag.

Samos.

Icarium mare

Cos.

Lerus.

Cerceteus.

Ampelus.

Carpathium ma

re.

Astypalæa.

Telus.

Chalcia.

Nisyros.

Carpathus.

Casus.

Cos.

Calydna.

complecteremur, quodam nos modo urgebat oratio seriesque dicendi. Cæterum in ipso Asiæ situ circumscribendo, contiguas illi adscribemus insulas, præcipue quæ dignæ ut referantur uidebuntur, Cyprum, Rhodum, Con, & quæ iacent ordinatim in litore, Samum, Chium, Lesbum, Tenedum. In præsentiarum Sporadas ipsas, quæ dignæ relatu restant, percurramus. Astypalæa igitur proculsatis extat in pelago, unam habens ciuitatē. Telus autē ad Cnidiam protenditur oram, longa, sublimis, angusta, circuitum ad quadragena & centena complectens stadia, cui & statio nauium adest. Chalcia quidē stadia à Telo octoginta abest, à Carpatho autem quadringentis, & ab Astypalæa bis totidem, habetque uicum habitatum eiusdem uocabuli, Apollinis delubrum & portum. Nisyros quidem ab aquilone affinis est Telo, ab ea stadia circiter sexaginta semota, quantum & à quo disiungitur, rotunda, celsa, saxosa, molendinarijs abundans lapidibus, finitimis igitur urbibus ab ea molarum suppetit copia. Sui quoque nominis habet oppidum & portum, aquarumque scaturigines calidarum, phanumque Neptuni, eius ambitus est stadia octoginta. Sunt & penes eam paruæ quædam insulæ iuri Nisyrorum adscitæ. Fama est, Nisyrum fragmentum Coæ insulæ fuisse. Adijcitur fabulæ, Neptunum gigantem quempiam persequentem, Polyboten, ab insula Coa tridente suo frustum auulsiſſe, inque illum iaculantem fragmen ipsum proiectum, insulam mansisse, appellatamque Nisyrum insulam, sepultum ibi continens gigantem. Tametsi quidam asserant, sepulchrum eius in Co esse. Carpathus autem quam Homerus Crapathum uocat, excelsa est, circuitum ducentum stad. habens. Fuitque urbibus quatuor pollens, & nomen celebre consecuta est, à qua pelago quoque nomen est inditum. Vna uero urbium ipsarum Nisyros dicta est, cognominis quidē Nisyrorum insulæ. Iacet autem ab Aphrica ad litus album, quod ad stadia mille abest, à Salmonio autem Cretæ promontorio cc. & l. ambitus eius est lxx. stad. In ipsa ciuitas est eodem dicta nomine. Circum illam uero complures insulæ sunt Casiorum nominatæ. Poëta Calydnas (ut aiunt) Sporadas appellat insulas, quarum unam esse Calymnam, sicuti Nisyrorum & Casiorum uicinæ ac subditæ, ab eis nomen assequuntur insulæ, sic & circumstantes, Calymnas ab ea nominari, probabile fit, quæ annis illis fortè Calydna uocabatur. Plerique sanè duas esse Calydnas asserunt, Lernum atque Calymnam, quas quidem etiam dicere poëtam dixere. Sceptius autem scriptis suis testatur pluratiuo Calymnas numero insulam nominatam, quemadmodum & Athenas & Thebas. Oportet autem poëta dictum per hyperbaton accipere. non enim insulas Calydnas inquit. Alij uero sic,

Hom. locus νήσοις νίσυρόν τε ἔχου κρέπαθόν τε κάσον τε
Iliad. β. καὶ καὶ δὲρυπύλοιο πόλιμ νήσοις τε καλύδνας.

Id est,

Insulas qui Nisyron habent celsam Crapathumque Casumque,
Eurypylium urbem Con æquoreasque Calydnas.

Totum quidem insulare mel, ut plurimum urbanum & iucundum est, & amulum Attico. At uero quod in hisce oritur insulis reliquum antecellit, potissimum autem Calymnium.

DECIMI LIBRI FINIS.

ARGV

VNdecim
bus nase
iacentes, orient
calum monter
lberes, Bactria
plectitur etiam
chos, Choano
sonis, & Mede
& Alexand

teriolem. Qua
Mons hic mult
nem quantum
que ad Indiæ ac
tas diuiditur, q
quoniam in tan
res, alia omnino
trea Cilices &
bus ponendi su
tium iacent, ij p
di sunt, australes
trarias labuntur
orientem uel occ
mjs habeant, qu
re quod intra col
duas efficit cont
dam confinium
ex Asiæ diuision
iporum prima
posuimus. Hæc
mine, ac Maxotic
ad Colchos def